СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Видає Український Народний Союз — SVOBODA — Published by the Ukrainian National Association

ЦІНА $1.00 РАЗ НА ТИЖДЕНЬ ONCE A WEEK PRICE $1.00

РІК CXV П'ЯТНИЦЯ, 1 ТРАВНЯ 2009 РОКУ ЧИСЛО 18 VOL. CXV FRIDAY, MAY 1, 2009 No. 18

Україну відвідав перший заступник Державного секретаря США

КИЇВ. — В Україні з офіційною візитою 27 квітня перебував перший заступник Секретаря Державного департаменту США Джеймс Стайнберґ. Це покищо найвищий рівень візити чиновників нового Уряду в Білому Домі в Україну.

Дж. Стайнберґ зустрівся з Президентом Віктором Ющенком, який представив йому своє бачення внутрішньої ситуації в Україні та говорив про „чутливі" питання зовнішньої політики.

Дж. Стайнберґ передав В. Ющенкові вітання від Гіларі Клінтон та заявив: „Наші спільні цінності та спільні прагнення створюють міцну основу для наших взаємин". Він також відзначив відчутні демократичні зміни, які демонструє Україна.

Дж. Стайнберґ зустрічався також з Прем'єр-міністром Юлією Тимошенко, головою Верховної Ради Володимиром Литвином та представниками опозиції, зокрема Партії Реґіонів.

Представник Білого Дому заявив, що метою його приїзду є, в першу чергу, спроба сформулювати відповіді щодо найгостріших викликів: „Ми знаємо, що Україна, як і весь світ, повинна дати раду серйозним проблемам, що викликані світовою економічною кризою. І дуже важливо для всіх нас налагодити спільну працю, аби ефективно упоратися з проблемами. Я старатимусь передати твердий намір США продовжувати підтримувати розвиток демократії в Україні, продовжувати підтримувати безпеку України в цьому важливому реґіоні світу", – зазначив Дж. Стайнберґ.

Серед інших тем – перспектива співпраці України з МВФ та НАТО. Цікаво, що окремо перший заступник Секретаря Державного департаменту США наголосив на намірах своєї країни оптимізувати стосунки з Росією: „З українською владою ще хочу обговорити, як ми – США – збираємося рухатися в напрямку покращення своїх взаємин з Росією і при цьому надавати такої самої важливости взаєминам з Україною. Усі вважають, що добрі взаємини між США та Росією будуть позитивним фактором для України та для інших країн цього реґіону". („Голос Америки")

Перший заступник Секретаря Державного департаменту США Джеймс Стайнберґ (праворуч) під час зустрічі з Президентом України Віктором Ющенком 27 квітня в Києві.

Фото: прес-служба Президента України

Про можливий союз Юлії Тимошенко і Віктора Януковича

Сергій Лещенко
„Українська правда"

Тривалий час Юлія Тимошенко у публічних виступах не згадувала прізвища Віктора Януковича в неґативному контексті. Минулого літа прем'єр розповідала про те, що В. Янукович крав зі швидкістю 60 дол. на секунду, але після цього вона довго не радувала метафорами. І от 15 квітня, під час вступного слова на засіданні уряду, Ю. Тимошенко виконала місячну норму. „В період перебування при владі В. Януковича йшло маштабне розграбування всіх галузей України...", „гроші під покровом і патронатом В. Януковича виводилися в тіньову сферу...", „урядові по кожній галузі доводиться долати кризу, яка залишилася після правління В. Януковича...". І так далі...

Юлія Тимошенко і Віктор Янукович. Фото: УНІАН

Це – неповний перелік претензій, які прем'єр раптом висловила на адресу свого попередника. Така зміна настроїв у Ю. Тимошенко має своє пояснення – переговори про ухвалення змін до Конституції, напрацьованих лідерами БЮТ і Партією Реґіонів, знову близькі до зупинки.

У перший тиждень квітня Ю. Тимошенко провела закриту зустріч з послами США, Франції, Німеччини та Великобританії. Прем'єр намагалася прозондувати ґрунт в колі представників ключових країн Заходу.

Вона повідомила дипломатів, що вагається між двома сценаріями: „Або включатися у виборчу кампанію і пустити процеси в економіці на відкуп стихії", при цьому вона щиро визнала падіння власного рейтинґу – „або зосередитися на змінах до Конституції".

Прем'єр, намагаючись підкреслити своє демократичне єство, додала, що при напрацюванні конституційних змін збирається врахувати інтереси не лише В. Януковича, але й Володимира Литвина та Арсенія Яценюка. Вона не почула якоїсь чіткої рекомендації від послів. Дипломати сказали, що це – внутрішня справа України.

З цим же питанням Ю. Тимошенко зверталася до представників „демократичної" частини своєї фракції. Зустріч відбулася на нульовому поверсі будинку Кабміну, в спеціально сконструйованій кімнаті, захищеній від прослуховування. Був там і Микола Томенко, якого на декілька місяців усунули від вироблення політики БЮТ. Власне, після цього риторика віце-спікера змінилася, і він став менше говорити про одночасні вибори президента і парляменту, а більше – про об'єднання всіх фракцій „в ім'я порятунку України".

В ході довірливої розмови Ю. Тимошенко знову попередила сестер і побратимів, що є два сценарії – один гірший від іншого, однак, не почула від них однозначної підтримки процесу переговорів з В. Януковичем. Натомість було домовлено – за будь-якого розвитку подій Ю. Тимошенко має боротися за своє електоральне ядро на Заході України.

„Андрій Шевченко підготував спеціяльну презентацію – на Заході живе кожен третій її виборець. І прем'єр помінялася в обличчі, коли побачила на екрані фотокопії статей західньоукраїнських газет, заголовки яких були на кшталт „Тимошенко змовилася з Кремлем" або „Юля об'єднується в ширку", - розповів очевидець.

На зустрічі було домовлено зробити спеціяльний плян заходів для західних областей України. Ударною силою мають стати візити Ю. Тимошенко до двох обласних центрів на тиждень. Але поки 29 квітня вона збирається встигнути до двох столиць – до Москви на зустріч з Володимиром Путіним, та до Варшави на конґрес Европейської народної партії.

Ключ до ухвалення конституційних змін в редакції Тимошенко-Януковича лежить у Росії. Саме Москва взяла на себе роль ґаранта у домовленостях двох найбільших політичних сил, делеґувавши модератором Віктора Медведчука. Росія, що має вплив як на Ю. Тимошенко, так і на В. Януковича, запропонувала прогнозований для себе формат стосунків: вона – прем'єр, він – обраний у парляменті президент. Безпосередньо тему української Конституції веде Владислав Сурков – перший заступник глави адміністрації Президента Росії.

І нещодавнє пожвавлення переговорів відбулося з ініціятиви Москви. Знову активізуватися у цьому напрямку росіян змусило стрімке зростання рейтинґу А. Яценюка. Поява Яценюка в числі фаворитів не входила в пляни Кремля через відсутність з ним налагоджених каналів зв'язку і непередбачуваність його поведінки.

Переговори Ю. Тимошенко і В. Путіна будуть вирішальним моментом для 14-місячного процесу узгодження проекту змін до Конституції між БЮТ і Партією реґіонів.

(Продовження на стор. 3)

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

В. Ющенко вітав Генерал-губернатора Канади

КИЇВ. — У Києві 23 квітня відбулася офіційна церемонія зустрічі Президента України Віктора Ющенка та Генерал-губернатора Канади Мікаель Жан. Глава Української держави з дружиною Катериною зустрів М. Жан та її чоловіка Жана-Даніеля Лафонда на площі перед Секретаріятом Президента. Військова оркестра виконала гимни обох країн, пролунав традиційний для візит з статусом державних салют націй – 21 артилерійський залп, який за старовинною традицією символізує дружність намірів сторін. Провідники країн обійшли стрій воїнів Почесної варти. Церемонія завершилася взаємним представленням офіційних делеґацій України та Канади. Після церемонії в Будинку Городецького розпочалася зустріч гостей, після якої відбулися переговори української та канадської делеґацій під головуванням Президента України та Генерал-губернатора Канади. За їхніми підсумками В. Ющенко та М. Жан зробили заяви та поспілкувалися з представниками засобів масової інформації. Після цього відбулася церемонія покладання квітів до Меморіялу пам'яті жертв Голодомору. 22-27 квітня Генерал-губернатор Канади перебувала в Україні з державною візитою на запрошення В. Ющенка, яке було передане під час його державної візити до Канади 26-29 травня 2008 року. У ході перемовин сторони обговорили двосторонні взаємини країн, питання торговельно-економічної співпраці, приділили увагу розвиткові українсько-канадського співробітництва в культурно-гуманітарній сфері тощо. У рамках візити Генерал-губернатор Канади зустрічалася з головою Верховної Ради Володимиром Литвином та Прем'єр-міністром України, Юлією Тимошенко, керівництвом Львівської области та міста Львова. Генерал-губернатор Канади М. Жан після церемонії покладання квітів до пам'ятного знака жертвам Чорнобиля 25 квітня в Києві заявила: „Дуже боляче усвідомлювати, що чорнобильське горе не пройшло, не минуло, що багато людей продовжують хворіти, зокрема на онкозахворювання. Але праця з ліквідації наслідків чорнобильської катастрофи триває. Це торкається і будівництва нового об'єкту „Укриття" – і в цьому Канада надавала і надаватиме допомогу". *(УНІАН, Радіо „Свобода")*

БЮТ програв у суді справу про тернопільські вибори

ТЕРНОПІЛЬ. — Тернопільський окружний адміністративний суд 23 квітня відмовив у задоволенні позовних вимог Блькоу Юлії Тимошенко (БЮТ) визнати протиправним протокол про підсумки голосування і висліди виборів до Тернопільської обласної ради. БЮТ вимагав скасування вислідів позачергових виборів депутатів Тернопільської обласної ради з огляду на Постанову Верховної Ради від 3 березня 2009 року „Про визнання такою, що втратила чинність Постанови Верховної Ради України „Про призначення позачергових виборів депутатів Тернопільської обласної ради", а також відновлення статус-кво попередньої обласної ради. Суд дійшов висновку, що виборчий процес в Україні реґулюється виключно Конституцією та законами України, а волевиявлення громади не може бути скасоване постановою Верховної Ради, яка є підзаконним актом і повинна відповідати, а не суперечити законам. Також суд взяв до уваги висновки, викладені в постанові цього ж суду від 11 березня, залишеною без змін постановою Львівського апеляційного адміністративного суду від 14 березня, згідно з якими ніхто, в тому числі й ВР, не має повноважень припиняти виборчий процес, коли він вже розпочався. Позачергові вибори до Тернопільської облради відбулися 15 березня. 17 березня увечорі Тимчасова виборча комісія підписала протокол за підсумками опрацювання 100 відс. бюлетенів. *(УНІАН)*

На честь 66-річчя дивізії „Галичина"

КИЇВ. — Голова Служби безпеки України Валентин Наливайченко 27 квітня назвав правомірним розміщення у Львові реклами з символікою дивізії „Галичина".

За словами В. Наливайченка, ці реклами були замовлені Всеукраїнським об'єднанням „Свобода", і міська рада Львова надала дозвіл на їх встановлення в кінці 2008 року. „Тому СБУ жодним чином не втручалася, оскільки там не було ніяких порушень Україною своїх міжнародних зобов'язань, – заявив В. Наливайченко. – А резонанс з'явився, тому що російські журналісти неправдиво подали, що там зображено. Там не було ніяких ні „СС", ніяких інших закликів".

Реклами з зображенням емблеми дивізії „Галичина" і підписом „Вони захищали Україну" з'явилися на вулицях Львова минулого тижня.

Ідея їх установлення належить місцевому відділенню ВО „Свобода", рекляма розміщена в рамках творчо-виховного проєкту „Скарб нації", який ініціював провідник Всеукраїнського об'єднання „Свобода" Олег Тягнибок. (*Інститут Масової Інформації)*

Стенди, на яких зображено символіку дивізії „Галичина" було встановлено у Львові 17 квітня на честь 66-річчя дивізії, яке відзначалося 28 квітня.
Фото: УНІАН

ООН хоче інформувати про Чорнобиль

КИЇВ. — Представники ООН обіцяють створити в українських селах довкола Чорнобильської зони інтернет-центри для інформування людей про екологічну ситуацію на їхній території. Фахівці ООН вважають, що про трагедію 1986 року як в Україні, так і за її межами досі знають небагато, окрім цього, серед людей поширено чимало стереотипів про Чорнобиль. Спеціяліст Чорнобильської програми ООН Дзвінка Качур 23 квітня заявила, що дуже багато туристів називають села, які знаходяться поруч з Києвом, чорнобильськими територіями. Але зараз там немає підвищеного рівня радіяції, і вони є цікавими для туризму та спеціяльних економічних зон. Вона пропонує називати подібні території не чорнобильськими, а поліськими, і далі займатися поширенням достовірної інформації про ці населенні пункти через інтернет. Протягом трьох років там мають з'явитися сучасні інформаційні центри, в яких працюватиме переважно сільська молодь. На створення мережі таких центрів у селах поблизу Чорнобиля ООН виділила 2.5 млрд. дол. Трохи раніше з ООН лунали заяви, що вона разом з міжнародними донорами згортатиме гуманітарну допомогу районам України, Росії і Білорусі, які постраждали від Чорнобильської катастрофи на тлі гостріших світових проблем, як голод або катастрофічні зміни клімату. (*Бі-Бі-Сі)*

На Великдень згоріла церква

ЛЬВІВ. — На самісінький Великдень 19 квітня, після урочистого Богослужіння, цілком згоріла пам'ятка архітектури XVIII ст. в селі Угольна Стрийського району. Греко-католики саме вийшли після Богослужіння, що відбувалося в унікальному дерев'яному храмі св. Василя Великого, збудованому 1781 року. Через дві години пожежники ліквідували вогонь, але сакральна пам'ятка й усе церковне майно згоріли. Причина загоряння – неналежне електричне обладнання в церкві. Парафіяни тричі отримували попередження про те, що необхідно замінити електромережу. Але в храмі надалі відправляли Богослужіння та використовували електричні прилади. Тепер в області стало ще на одну сакральну пам'ятку архітектури менше – їх залишилося 489. А це майже вдвічі менше, ніж було за радянської влади. Найчастіше причиною пожежі є стара електромережа. Але незрозуміло, чому за такої ситуації в церкву надалі подають електропостачання, чому не закривають її, допоки належно не відремонтують електрику, чому за такі порушення стягують мінімальні кари. Близько 70 відс. старих дерев'яних церков на Львівщині потребують заміни електромережі. Торік Львівська обласна рада ухвалила програму зі збереження дерев'яних сакральних пам'яток архітектури, однак вона виявилася недієвою, бо дерев'яні церкви й далі горять. *(„Львівська газета")*

Кабмін виділив 10 млн. грн. на ремонт Андріївської церкви

КИЇВ. — Кабінет міністрів 22 квітня виділив з резервного фонду державного бюджету 10 млн. грн. на проведення аварійно-ремонтних робіт Андріївської церкви у Києві. За оцінками експертів, на ремонт Андріївської церкви потрібно 25 млн. грн. *(„День")*

Студенти прибиратимуть Карпати

ЛЬВІВ. — Від 30 квітня до 4 травня студентське самоврядування Люблінського католицького університету Івана Павла II та Спудейське братство Національного університету „Києво-Могилянська академія" організовують польсько-український екологічний рейд „Чисті Карпати". Маршрут рейду пролягатиме територією Сколівських Бескидів і Національного парку „Синевир". У мандрівці візьмуть участь 30 студентів з польського та 30 студентів з українського боку. Метою проєкту є привернення уваги до екологічної ситуації Карпат. Головним завданням учасників буде прибирання маршруту й ютилізація сміття. Під час мандрівки професійні польські й українські фотографи фільмуватимуть маршрут. З підготовлених матеріялів організують виставку фотографій за принципом контрасту – мальовничі краєвиди й засмічені гори. Виставку можна буде оглянути на території університетів, а також у Люблінській міській раді протягом травня-червня. Рейд є одним з спільних проєктів і сприятиме подальшому обмінові досвідом й інтеґрації активної молоді, підготованні наступних заходів, а також стане нагодою пізнати культуру і звичаї України. Захід організовано за сприяння міського голови Любліну, за фінансовою підтримкою Люблінського католицького університету Івана Павла II і Люблінської міської ради. (*„Львівська газета")*

Заява СКУ з приводу 23-ої річниці Чорнобильської катастрофи

23 роки тому, 26 квітня 1986 року, на Чорнобильській атомній електростанції (ЧАЕС) сталася найбільша в історії людства ядерна аварія, яка принесла Україні глибокі соціяльні потрясіння і страшні екологічні наслідки.

Внаслідок випромінення та викиду у повітря сотень тонн радіоактивних речовин постраждало не одно покоління українців, а землі та водоймища було забруднено смертельно небезпечними елементами.

З того часу слово „Чорнобиль" стало символом величезних матеріяльних і духовних втрат, спустошених сіл, покинутих родючих земель та знаком горя, сліз і страждань.

Приховування Чорнобильської катастрофи, яка сталася внаслідок безвідповідального ставлення уряду колишнього СРСР до потенційно ядерно-небезпечного виробництва, завдало ще більшої шкоди для національних інтересів України та загострило проблему про злочинність дій радянської влади по відношенню до українських громадян.

І хоча з того часу пройшло 23 роки і на карті світу вже більше немає імперії під назвою Радянський Союз, міжнародному співтовариству слід засудити режим, який спричинив цю техногенну аварію та своїми наступними діями посилив загрозу для України та інших держав світу.

Світовий Конґрес Українців закликає все українство згадати у своїх молитвах тих, хто потерпів і ще й тепер потерпає від аварії на ЧАЕС, привертати увагу світової спільноти до постчорнобильських проблем, які дісталися незалежній Україні в спадок від тоталітарного режиму, а також заохочувати міжнародне співтовариство активно долучатися до ліквідації наслідків аварії та вирішення пов'язаних з нею соціяльних проблем в Україні, пам'ятаючи, що Чорнобиль – це небезпека для всього людства, оскільки радіяція не обмежується жодними державними кордонами.

За Світовий Конґрес Українців:

Евген Чолій,
президент
Стефан Романів,
генеральний секретар

17 травня – День пам'яті жертв політичних репресій

КИЇВ. – З метою проведення у 2009 році Дня пам'яті жертв політичних репресій, який відзначатиметься 17 травня, указом Президента України Віктора Ющенка доручено Кабінетові міністрів розробити, з залученням Служби безпеки України, місцевих органів виконавчої влади, Національної Академії Наук України, громадських організацій, і затвердити у двотижневий термін плян заходів до Дня пам'яті жертв політичних репресій, зокрема передбачивши проведення жалобних заходів на території Національного історико-меморіяльного заповідника „Биківнянські могили"; покладання вінків і квітів до пам'ятних знаків, місць поховань жертв політичних репресій у населених пунктах України; тематичних лекцій, бесід, присвячених темі політичних репресій в Україні, у навчальних закладах, військових частинах, закладах культури; тематичних виставок та експозицій.

На будинках органів державної влади, місцевого самоврядування, державних підприємств, установ і організацій на території України та на будинках закордонних дипломатичних установ України будуть приспущені державні прапори України.

У цей день буде обмежене проведення розважальних заходів. Міністерство закордонних справ України має забезпечити проведення закордонними дипломатичними установами України заходів до Дня пам'яті жертв політичних репресій. *(Прес-служба Президента України)*

Присвоєно дипломатичний ранґ

КИЇВ. – Указом Президента України Віктора Ющенка від 24 квітня присвоено дипломатичний ранґ Надзвичайного і Повноважного Посла директорові Департаменту консульської служби Міністерства закордонних справ України Сергієві Погорельцеву, який раніше працював на посаді Генерального консула України в Ню-Йорку. *(Прес-служба Президента України)*

Про можливий союз...

(Продовження зі стор. 1)

Історія хвороби

Переговори Ю. Тимошенко і В. Януковича почалися ще наприкінці зими 2008 року і відбувалися в глибоко засекреченому режимі.

У перших числах лютого радником прем'єр-міністра став Олександр Задорожній, який зосередився на цих питаннях. Останній представник Президента Кучми у Верховній Раді на той момент працював з В. Медведчуком в аналітичному центрі „Правова держава".

Свідченням того, що переговори просуваються успішно, стало оголошення Ю. Тимошенко на трибуні Парляментської асамблеї Ради Европи (ПАРЕ) в Страсбурґу про бажання перетворити Україну на парляментську республіку. Як стверджують джерела, з самого початку учасники від Партії Реґіонів озвучили три основних умови – не зачіпати „Дніпроенерґо" і „Венко" Рината Ахметова, а також резиденцію „Межигір'я", в якій проживає В. Янукович.

Після нещодавнього проведення зборів акціонерів „Дніпроенерґо" видно, що цю умову Ю. Тимошенко виконала. „Межигір'я" також залишилося у нинішніх формальних власників за рішенням суду.

Додатковою умовою, яку час від часу озвучував В. Янукович, було прохання передати йому мисливське господарство „Сухолуччя" у Вишгородському районі Київської області – улюбленому місці дозвілля реґіонального провідника.

Основна логіка нової Конституції полягала в тому, що опозиція навіть після поразки на виборах залишалася потужною силою, оскільки за нею закріплювалася посада голови парляменту та контрольні функції. Прем'єр-міністер та коаліція отримувала майже всю вертикаль влади, включно з місцевими адміністраціями. Президент обирався б у парляменті.

За великим рахунком, БЮТ і Партія Реґіонів ділили все політичне поле України на двох учасників, що ґарантувало спокій для них обох і утворювало санітарний кордон для всіх інших, дрібніших політичних утворень.

Після квітневого виступу прем'єр-міністра в ПАРЕ перший етап переговорів добігав кінця. Вони відбувалися в надзвичайному темпі. Всі весняні свята 2008 року, починаючи з Великодня і закінчуючи 9 травня, переговорна група не виїжджала з Києва і готувала проєкт змін до Конституції.

Напряму до написання конституції були залучені В. Медведчук, який виконував функції модератора, а також Олександер Задорожній, Андрій Портнов, Олександер Лавринович і Андрій Клюєв.

12 травня, коли В. Янукович повернувся з відпустки, йому показали на 98 відс. готовий текст. Однак, ці переговори закінчилися нічим через неучасть у процесі групи Р. Ахметова і Бориса Колеснікова.

Другий етап зближення Ю. Тимошенко і В. Януковича відбувався в серпні минулого року, в тому числі під час загадкової відпустки прем'єр-міністра. Пляни проявилися 2 вересня, у перший сесійний день, коли БЮТ і ПР спільно проголосували за декілька законів в розвиток проєкту змін до Конституції.

„Переговори навесні і восени 2008 року мали ідеологічну відмінність. В квітні основний мотив реформи був спрямований проти Віктора Ющенка, а в серпні – на закріплення повноважень між Ю. Тимошенко і В. Януковичем у разі ухвалення змін до Конституції", – зазначив один з учасників консультацій.

Напередодні цих подій В. Янукович майже дев'ять годин переговорів присвятив переписуванню 106-ої статті Конституції, де перераховані повноваження президента – це засвідчувало його намір посісти посаду через вибори в парляменті.

В першому проєкті змін до Конституції повноваження президента були мінімальними, але під впливом творчости В. Януковича вони стали посилювалися. Наділення президента, обраного в парляменті, додатковими повноваженнями, виглядало нелогічно – оскільки не може людина, рівень леґітимности якої визначається не всенародним голосуванням, а лише 300 депутатами, контролювати силові структури.

Набір президентських повноважень став однією з проблемних точок. Зрештою, в проєкті змін до Конституції у президента забирали обласні адміністрації, Міністерство оборони і Міністерство закордонних справ, але він мав право без парляменту призначати голів Служби безпеки, Служби зовнішньої розвідки і Державної прикордонної адміністрації. Крім того, В. Янукович дописав до переліку президентських повноважень право одноосібно роздавати всі державні нагороди.

Принциповою вимогою Партії Реґіонів було закріплення статусу російської мови, на що категорично не погоджувалася Ю. Тимошенко. Тому було домовлено ухвалити базовий закон „Про мови", і першим кроком стали зміни до закону „Про державну службу" в авторстві В. Януковича, які БЮТ спочатку підтримав, а за декілька днів скасував (йшлося про узаконення російської мови в офіційній документації).

Коли всі ознаки переговорів Ю. Тимошенко і В. Януковича спливли на поверхню, у БЮТ було навіть вигадано термін – „технічна коаліція", який мав би пояснити їх неприродній союз з реґіоналами.

У ніч на 3 вересня був готовий кінцевий текст змін до Конституції. Але знову останній крок зроблено не було. Коли переговорники узгоджували останні коми в проєкті Ю. Тимошенко-В. Януковича, „Наша Україна" зібралася на екстренне засідання та оголосила про вихід з коаліції.

Так почався відлік 30 днів, протягом яких Ю. Тимошенко могла втратити все. Демарш стався раніше, ніж вона плянувала – рядові члени фракції БЮТ не були готові до об'єднання з „реґіоналами". Тихе збурення оволоділо членами партії „Реформи і порядок", яка була третім бльокоутворюючим суб'єктом в Ю. Тимошенко.

Подібна ситуація була і в Партії Реґіонів. „Голова проффесора Доуеля" відірвалася від тіла фракції, яке не розуміло пояснень про необхідність злитися в обіймах з учорашнім ворогом.

Щоб остаточно зламати пляни двох мега-фракцій, В. Ющенко розпустив парлямент, але так і не зміг реалізувати свій указ. Ситуація з гострої фази перейшла в переговорну.

У листопаді відбувся третій етап зближення Ю. Тимошенко і В. Януковича. Цього разу головною ознакою була підтримка з боку Р. Ахметова. „Вікторе Федоровичу, я прийму будь-яке ваше рішення", – казав Р. Ахметов – після того, як він так і не дочекався проведення оголошених В. Ющенком позачергових парляментських виборів.

Переговори дійшли до того, що В. Янукович погодився піти на всенародні вибори президента під ґарантії Ю. Тимошенко не брати в них участи. Однак, з-під вінця В. Януковича цього разу висмикнув Дмитро Фірташ та... Сергій Ківалов, який переконав лідера, що за новою Конституцією він все втрачає. Він написав нові зміни до мільйон разів узгодженого і переузгодженого тексту та відіслав з ним В. Януковича на переговори, що викликало в учасників з бльоку Ю. Тимошенко легкий шок.

У ті ж дні Петро Порошенко з Давидом Жванією переаґітували Ю. Тимошенко не входити в ці домовленості з „реґіона-

(Закінчення на стор. 23)

АМЕРИКА І СВІТ

Б. Обама відзначив перші 100 днів при владі

ВАШІНҐТОН. — Барак Обама 29 квітня відзначив перші 100 днів свого президентства. Увага до цієї події в США величезна – Америка давно не бачила такого популярного Президента. За даними аґентств оцінювання, за три з лишком місяці, що минули після інавґурації Б. Обами, рівень його популярности залишився стабільним – Президент користується підтримкою 63 відс. населення. Американці більше довідалися про свого Президента і виявили дві основні риси, що характеризують одночасно і його особу, і його політику – м'якість і балакучість. Окрім того, Б. Обама провів третю велику прес-конференцію від початку президентства. Також Сенат Конґресу США затвердив призначення Кетлін Сібеліюс на секретаря Департаменту охорони здоров'я та соціяльних служб. Таким чином заповнилася остання вільна позиція в кабінеті Президента Б. Обами. *(„Кореспондент")*

Сенатор-республіканець А. Спектер змінює партію

ВАШІНҐТОН. — Демократи, які вже мають більшість у Палаті Представників, виглядає, незабаром позбавлять республіканців і у Сенаті права на так званий філебастер – бльокування голосування того чи іншого питання. Один з впливових сенаторів-республіканців з Пенсильванії Арлен Спектер оголосив 28 квітня про свій перехід у табір демократів. Таким чином кількість демократів у Сенаті може збільшитися до потрібної їм кількости – 60 осіб. За свою довгорічну політичну кар'єру 79-річний А. Спектер займав декілька важливих посад, серед яких і посада голови Юридичного комітету Сенату. За словами сенатора, його політична філософія тепер більш співзвучна з позицією демократів, аніж республіканців. Але оглядачі кажуть, що А. Спектер просто готується до перевиборів у Сенат у 2010 році, а це у переважно демократичному штаті Пенсильванії легше буде зробити, представляючи Демократичну партію. *(„Голос Америки")*

США й надалі підтримуватимуть Ірак в перехідний період

БАГДАД, Ірак. — Секретар Державного департаменту США Гіларі Клінтон, виступаючи в Багдаді, куди вона прибула 25 квітня з несподіваною візитою, наголосила, що США залишаються вірними своїм зобов'язанням в Іраку, незважаючи на заплановане виведення звідти американських військ. Г. Клінтон зустрілася з командувачем американськими військами в цій країні генералом Реймондом Одіерно. Коментуючи спалах насилля в Іраку, Г. Клінтон сказала, що екстремісти „занепокоєні тим, що країна почала рухатися у правильному напрямку". За два останні дні жертвами терактів в Іраку стали 150 осіб. Влітку цього року американські війська мали б залишити більшість іракських міст. *(Радіо „Свобода")*

Уряд Пакистану розпочав кампанію проти „Талібану"

ВАШІНҐТОН. — Вулицями міст і селищ, всього за кілька годин автоподорожі від пакистанської столиці, вільно пересуваються озброєні бійці „Талібану". Вони запроваджують ісламські закони і залякують місцеве населення. Два тижні тому уряд підписав з представниками „Талібану" мирну угоду. Згідно з домовленістю, керівництво країни погодилось запровадити ісламські закони в одному з реґіонів країни, якщо угруповання складе зброю. Однак, „Талібан" не дотримався своїх зобов'язань і організовує антиурядові демонстрації, користуючись незадоволенням народу. „Талібан" почав поширювати свій вплив на провінцію Пенджаб, звідкіля походять кілька організаторів терористичних актів в індійському Мумбаї та готелі „Маріот" у пакистанській столиці. „Талібан" активно вербує у цій провінції місцевих учнів релігійних шкіл. Експерт з питань безпеки Ахмед Рашид підкреслює важливість реґіону: „Пенджаб – серце Пакистану, де живе 60 відс. населення країни і де зберігається ядерна зброя. У разі, якщо ви прагнете дестабілізувати країну і захопити владу, закріпитися в Пенджабі життєво необхідно". Тепер ситуація в Пакистані залежить від того, чи зможуть пакистанські сили безпеки перемогти „Талібан" у цій нелегкій боротьбі. *(„Голос Америки")*

У Росії вичерпується резервний фонд

МОСКВА. — Російський міністер фінансів Олексій Кудрін каже, що Росія до кінця наступного року використає увесь Резервний фонд, якщо не знайде інших шляхів порятунку бюджету, в якому витрати цього року на понад 80 млрд. дол. перевищують прибутки. Фонд на суму 120 млрд. дол. був створений за рахунок прибутків від продажу російської нафти, коли вона продавалась за високою ціною, з метою пом'якшення впливу падіння цін на енерґоносії. У порівнянні з такими країнами, як Британія та США, російський банківський балянс перебуває в гарній формі. Проте, ціна на нафту впала, гроші туди більше не надходять. Тому Росія змушена витрачати свій страховий фонд і робить це дуже швидко. Цього року витрати російського уряду перевищать прибутки. Саме це стало причиною різкого застереження О. Кудріна. Він хоче зберегти російські резерви, але він також хоче різкого зменшення державних витрат. Проте, він має потужних опонентів в органах влади, які хочуть й надалі будувати дороги, нові танки та підводні човни. Боротьба всередині російського уряду лише почалася. *(Бі-Бі-Сі)*

Вірменія і Туреччина нормалізують взаємини

ЖЕНЕВА, Швайцарія. — Вірменія та Туреччина домовилися про нормалізацію двосторонніх взаємин. Про це сказано в спільній заяві голів міністерств закордонних справ (МЗС) Вірменії, Туреччини та Швайцарії. „Туреччина та Вірменія спільно, за посередництвом Швайцарії, провели інтенсивну працю з метою нормалізувати двосторонні взаємини та розвивати їх у дусі добросусідства та взаємної поваги", – сказано в заяві. Таким чином, вони дадуть поштовх „мирові, стабільності та безпеці в усьому реґіоні", – наголошується в документі. *(УНІАН)*

„Дженерал Моторс" ліквідує марку „Понтіяк"

ДІТРОЙТ, Мишиґен. — Ґльобальна скрута дедалі сильніше стискає горлянку американських автовиробників. Компанія „Дженерал Моторс" оголосила, що ліквідує марку „Понтіяк" до кінця наступного року. Ці авта були дуже популярні у 1970 роках, але останнім часом попит на них суттєво впав. Одночасно з ліквідацією „Понтіяка" „Дженерал Моторс" на третину скоротить модельний ряд решти марок. До кінця наступного року компанія закриє 13 заводів і звільнить 21 тис. працівників – це третина теперішніх працівників. Зараз корпорація – на межі банкрутства. До початку літа вона має надати урядові США остаточний плян виходу з кризи. Покищо Вашінґтон задоволений запланованими скороченнями та оптимізацією виробництва. *(5 канал)*

Венесуеля подарувала США острів

КАРАКАС, Венесуеля. — Уряд Венесуелі 23 квітня офіційно повернув США невеликий острів Петі у штаті Ню-Джерзі, який був куплений венесуельською державною нафтовою компанією в 1990 році. Такий подарунок президент Венесуелі Уґо Чавес зробив Баракові Обамі 18 квітня на зустрічі країн Америки. У. Чавес і Б. Обама вперше потисли одне одному руки. Після зустрічі У. Чавес подарував Б. Обамі книгу про історію Південної Америки – „Розтин вени Латинської Америки". Острів площею 214 га розташований на ріці Делавер. Останнім часом острів Петі став предметом суперечок. Забудовники збиралися облаштувати на острові готелі і поле для ґольфу. Проти виступили екологи, заявивши, що унікальну природу острова необхідно зберегти. Повернення острова під контролю США означає, що місцеву природу буде врятовано. У. Чавес також заявив, що Венесуеля поверне свого посла в США і відновить дипломатичні взаємини з США. *(„Кореспондент")*

Світ занепокоєний спалахами свинячої ґрипи

ВАШІНҐТОН. — У Мехіко занотовано щонайменше 159 смертельних випадків внаслідок свинячої ґрипи. Від Канади до Нової Зеляндії надходять повідомлення про нові випадки захворювання на свинячу ґрипу. Уряди багатьох країн світу вдаються до заходів, щоб уникнути пандемії та ґльобальної гістерії щодо поширення цього вірусу.

Всесвітня організація охорони здоров'я (ВООЗ) визнала вірус свинячої ґрипи загрозою для здоров'я, яка викликає міжнародне занепокоєння з приводу можливости виникнення пандемії.

Міжнародний Червоний Хрест заявив, що погоджується з оцінкою, яку оприлюднила ВООЗ, і сказав, що використовуватиме усі можливості для припинення загрози.

Виступаючи 27 квітня у штабквартирі ООН в Ню-Йорку, Генеральний секретар Бан Кі-Мун висловив побоювання ООН, що вірус може призвести до нової пандемії ґрипи. Тим часом представники органів охорони здоров'я у Мехіко, де спалахнула хвороба, кажуть, що від неї вже померли 159 осіб і понад 2,498 інфіковані.

Того ж дня Европейська комісія закликала до нарад міністрів охорони здоров'я ЕС для обговорення можливої загрози спалаху епідемії свинячої ґрипи. А комісар ЕС з питань здоров'я рекомендував уникання подорожей до районів спалаху хвороби.

Про перший випадок свинячої ґрипи повідомила Еспанія, а в азійських країнах почали перевіряти пасажирів авіотранспорту. Секретар американського Департаменту з питань внутрішньої безпеки Дженет Наполітано того ж дня оголосила стан підвищеної медичної готовности, кажучи, що це дозволить органам влади призначити федеральні кошти і дати доступ до запасів антивірусних медикаментів. Вона також сказала, що органи влади перевіряти-муть осіб, які прибувають з районів поширення хвороби.

Виконувач обов'язків директора Центрів контролі з запобігання хворобам повідомив, що дотепер у США зареєстровано 44 випадки захворювання на свинячу ґрипу у п'яти різних штатах, зокрема в Ню-Йорку, Каліфорнії, Тексасі, Канзасі та Огайо. У сусідній Канаді – шість випадків.

Президент США Барак Обама заявив, що спалах свинячої ґрипи – це „привід для стурбованости, але не причина для страху".

Що таке свиняча грипа? Цей новий вірус свинячої ґрипи належить до типу А і підтипу H1N1. Це дуже поширена форма вірусу, але хвороба, яка поширюється у Мехіко, США та інших країнах, містить генетичний матеріял вірусів, що вражають людей, птахів і свиней. Органи охорони здоров'я турбує те, що цей варіянт свинячого вірусу здатний передаватися від людини до людини.

Китай, Таїлянд і Росія заборонили імпорт м'яса з Мехіко і п'ятьох штатів США, де підтверджено випадки інфекції.

В Україні Міністерство охорони здоров'я створило спеціяльний штаб для боротьби з свинячою ґрипою. Державний комітет ветеринарної медицини заборонив ввозити живих свиней і свинину з США, Мехіко, Нової Зеляндії та Канади через ускладнення в цих країнах ситуації з ґрипою типу „А", штам H1N1 (свиняча ґрипа). *(„Голос Америки", Бі-Бі-Сі, Радіо „Свобода")*

ТОЧКА ЗОРУ

Свобода слова? ...Є, та не для всіх!

Святослав Караванський

Україна – незалежна держава, але український правопис в Україні залежить від „п'ятої колони". Саме вона диктує українцям, який має бути їхній правопис.

В Україні й далі змушують писати низку слів по-російському:

Іншомовні імена: Hanna, Hilary, Hemingway, їх українська вимова – Ганна, Гіларі, Ґемінґуей. Нас змушують писати й вимовляти – Ханна, Хіларі, Хемінґуей.

У СРСР ми не могли нічого зробити – усе вирішувала Москва, а ми не мали права голосу. Сьогодні ж Україна самостійна і мала б самостійно розв'язувати свої мовні проблеми. Але цього не стається. До реформи правопису допущено „кадри" колишнього СРСР, чиє знання і розуміння української мови спрямовували каґебісти. Кремлівська реформа українських літер Ґ, Г і Х – це найдошкульніше перекручення нашої фонетичної системи.

Сучасні реформатори правопису виправили кілька прикрих перекручень у сталінській „ярижці", а правопис іншомовного [Н] (ейч) лишили без змін. Пропонують допустити написання „кафедра" і „катедра", а „хобі" та „гобі" – ні. Отже, ми й далі ламатимем язик на московський лад: хеппі енд, секенд хенд... Це найгидкіша риса, яку Кремль запровадив у сталінській „ярижці" – правописі УРСР. Реформа правопису, запропонована Комісією українського правопису, цієї риси не торкнулася.

Цікавою, під цим оглядом, є позиція письменницької газети „Літературна Україна" („Л. У.") до проблем правопису,

„Л.У." – газета українських письменників – чи не єдиний оборонець української національної ідеї в Україні. Отож у ч. 21 за 2008 рік з'явилася стаття Василя Гея „У полоні мовного лінивства", де автор ставить питання про потребу змін правопису. В наступному, 22-му числі газети редакція надрукувала лист Антоніни Матвієнко, де взято під захист сталінську „ярижку" і категорично заперечувано будь-які зміни у правописі.

Затим, що питання правопису слід таки унормувати, я написав статтю „Твердий мовний горішок", де висловив свій погляд на правописну проблему, підтримавши В. Гея, і послав до редакції „Л.У.". Минуло багато місяців, а моя стаття не сподобилась публікації.

То як це розуміти?

Значно пізніше, а саме 23 жовтня, я вислав до редакції дещо коротший матеріял „Не було, нема й не може бути", де вступив у полеміку безпосередньо з дописом А. Матвієнко, сподіваючись, що редакція „Л.У." на цей раз опублікує мій погляд на проблему правопису – прямо протилежний до погляду А. Матвієнко, яка категорично і безапеляційно – наче член Політбюра – заперечувала потребу якихось змін у сталінській „ярижці". Моя стаття знову не сподобилась публікації.

Така позиція нового редактора „Л. У." більш ніж дивна. Моя стаття – це лише висловлення погляду на проблему. Мій погляд, очевидно, ніколи б не побачив світу Божого у „Л. У." часів Сталіна-Брежнєва, Але коли я не можу оприлюднити свого погляду в демократичній Україні, то це вже пахне диверсією проти України, проти демократії, проти свободи слова.

Нижче подаю свої статті, забраковані категоричними поглядами А. Матвієнко і згідними з ними поглядами головного редактора „Л. У."

Твердий мовний горішок

Букет поглядів на український правопис такий різнобарвний, що можна схопитися за голову і запитати: „Що ж ми за нарід такий?". Питання на сьогодні без відповіді.

А втім, попри наявне стоголосся у незграйному хорі підкутих на всі чотири знавців мови можна вихопити (або, як дехто каже – виокремити) два прямо протилежних погляди:

1. Потрібні зміни.
2. Ніяких змін.

Спробую коротко викласти суть кожного з цих поглядів.

Потрібні зміни.

Той факт, що вироблення нашого правопису відбувалося в СРСР шляхом диктату тоталітарної політичної партії у парі з репресіями проти українських мовознавців, письменників та культурних діячів, не може не свідчити, що у виробленому таким шляхом правописі є ляпсуси та перегини у бік сповідуваної тоталітарним центром ідеї злиття мов та створення єдиного „соловецького" народу.

Візьмім запроваджену в СРСР передачу латинського звуку і літери „Н" кириличною літерою „Х": Хофман, Хіларі, Хелена, хеппіенд, хенде хох! Таке написання повторює російську традицію, але воно суперечить українській фонетиці. Іншомовне „Н" українці споконвіку передавали кириличною літерою і звуком „Г": гармонія, гумор, гонор, Гамбурґ.

Спробуймо і в цих словах піти за правилом, запровадженим в СРСР, передавати латинське „Н" як наше „Х". Матимем: хармонія, хумор, хонор, Хамбург.

Звучить карикатурно. Еге ж?

Для українського вуха так само карикатурно звучить і Хофман, Хіларі, Хелена, хенде хох! Однак, репресії та диктат притупили у нас це почуття, чого не можна сказати про росіян. Їх так само змушували казати Ленінґрад, і вони говорили, та тільки випала нагода, так і відродили Петербурґ та ще й Санкт-.

Ще один приклад. Ми пишемо та вимовляємо у словах „коньяк", „компаньйон", „Даладьє" звуки „Н" та „Д" пом'якшено, як вони й вимовляються у мовах, звідки ці слова запозичено, а також у нашій мові. Але у словах „коньюнктура", „коньюктивіт", „адьютант" „соловецький" правопис змушує нас затверджувати ці звуки: кон'юнктура, кон'юктивіт, ад'ютант, що суперечить вимові цих звуків. Чому ми мусимо так писати? Щоб бути у згоді з російським правописом. Логічно? Аж ніяк. Але мусимо, бо так вимагає мовний закон.

Ці два приклади, хоч їх є більше, аж кричать, що чинний правопис потребує змін.

2. Ніяких змін.

Цей погляд має два підпогляди. Перший з них: наявний правопис засвоєно викладацьким корпусом України та й населенням, і всякі зміни у напрямі „діяспірної" мови шкодитимуть українській культурі. Особи, що редагували українські засоби масової інформації 50 і більше років, не бачать якоїсь шкоди для української культури в накинутому диктатом правописі.

Підпогляд другий. Зміни, які виробив Інститут української мови, великою мірою волюнтаристичні та необґрунтовані (наприклад: написання М'юнхен, б'юргер) і не торкнулися наведених вище у погляді „Потрібні зміни" прикладів. Тобто, Інститут мови на ділі пропонує косметичні зміни і лишає нерозв'язаним кардинальне питання про передачу нашою мовою іноземного звуку „Н", тим самим позбавляючи наш правопис правильної фонетичної бази, а нашу лінґвістику – правильного розуміння фонетичних рис нашої мови. Тим-то краще не мати таких непродуманих, похапцем зліплених змін, а послуговуватися тими правописами, що вже є. Цей підпогляд виходить з того, що українську мову ще остаточно не вироблено, їй бракує незалежного періоду вироблення, який пройшли всі світові мови. Отже, наша мова перебуває у стадії розбудови. А розбудова мови у демократичних умовах мусить дозволяти співіснування кількох самостійних правописів.

Ці два погляди творять міцний мовний „горішок", який має розлущити вільна Україна.

Коментар автора

Затим, що автор цих рядків дотримується погляду 1. Потрібні зміни та підпогляду другого: Косметичних змін не треба, то його коментар буде спрямовано проти погляду 2. Ніяких змін, а заразом і проти половинчастих реформ Інституту української мови.

З ким можна порівняти тих, хто не хоче повернути українській мові її ориґінального і неповторного звучання? Спробую вжити такий образ.

Репресуючи дисидентів, служба безпеки Східної Німеччини відлучала від них малих дітей і віддавала на виховання у сім'ї комуністів. Адоптовані у віці до двох років діти нічого не знали про своїх справжніх батьків.Після об'єднання Німеччини колишні дисиденти стали розшукувати рід-

(Закінчення на стор. 12)

ДОВІДКОВЕ БЮРО

Якщо ви працюєте за кордоном

У зв'язку з прийняттям постанови Кабінету міністрів України від 5 березня 2009 року ч. 236 „Про роз'яснення особливостей застосування окремих норм Указу Президента України від 3 липня 1998 року ч. 727 для фізичних осіб, які провадять підприємницьку діяльність за межами України, в умовах світової фінансово-економічної кризи", Державний комітет з питань реґуляторної політики та підприємництва вважає за необхідне звернутися до читачів „Свободи" з роз'ясненням щодо застосування норм зазначеної постанови.

Посольство України в США

Якщо ви працюєте леґально за кордоном, то підпадаєте під Конвенцію щодо уникнення подвійного оподаткування і не повинні сплачувати податки на території України. Державний комітет з питань реґуляторної політики та підприємництва має інформацію, що у тих, хто працює за межами України нелеґально, виникає багато проблем, пов'язаних з леґалізацією отриманих доходів, призначенням пенсії при поверненні в Україну, отриманням соціяльних виплат (у зв'язку з народженням дитини, захворюванням, безробіттям тощо).

З метою захисту громадян Кабінет міністрів України прирівнює їх до фізичних осіб-підприємців, які працюють за спрощеною системою оподаткування.

Документ, ініційований Державним комітетом з питань реґуляторної політики та підприємництва, передбачає право громадян України, які працюють за межами України, обрати спрощену систему оподаткування шляхом сплати єдиного податку. Це право належить лише таким особам. Рішення вони приймають добровільно.

Якщо така особа добровільно вирішить, що цей механізм є корисним для неї, то, скориставшись спрощеною системою оподаткування, вона має можливість, сплачуючи незначну суму податку у розмірі 200 грн. на місяць (2,400 грн. на рік), леґалізувати річний дохід в сумі, еквівалентний 500 тис. грн.

За ці ж 200 грн. на місяць особа отримує право на соціяльний захист, отримання матеріяльного забезпечення і соціяльних послуг з тимчасової втрати працездатності чи безробіття, відповідний страховий пенсійний стаж.

За бажанням особи для зарахування до страхового пенсійного стажу попередніх років, за які не були сплачені страхові внески, вона може укласти угоду з Пенсійним фондом України про добровільне страхування.

Головною метою Кабінету міністрів є допомога громадянам у набутті соціяльного захисту в Україні та спрощення процесу леґалізації коштів, зароблених за кордоном.

Державний комітет з питань реґуляторної політики та підприємництва стоїть осторонь політики та спрямовує свою діяльність виключно у русло допомоги підприємництву та людям. Ми готові і маємо захищати інтереси громадян в органах влади і допомагати у вирішенні проблем. До голова комітету можна звернутися за її особистим мобільним телефоном: (380) 50-469-6391 або на електронну адресу: presa@dkrp.gov.ua.

Поштова адреса комітету: 01011, м. Київ, вул. Арсенальна, 9/11, Київ, 01011 Ukraine. Тел.: (380-44) 285-0555, факс 254-4393.

Олександра Кужель,
голова Державного комітету
з питань реґуляторної політики
та підприємництва

Добра порада з Парижу

Прихід Барака Обами у Білий Дім породив багато різних передбачень і здогадів щодо того, в який спосіб новий Президент діятиме на міжнародній арені. Чулася й така думка: США повинні переглянути і перебудувати взаємини з Росією у бік їхнього потепління. Ця загалом позитивна ініціятива вповні збігається з політичним світоглядом Б. Обами, з його наміром навіть найгостріші проблеми вирішувати за столом переговорів. Але перспектива „потепління" стосунків з Росією не може не насторожувати тих країн, котрі відчувають подвійний тиск з боку Москви – енерґетичний і політичний. Особливо – Україна. Тому для офіційного Києва цілком логічним є запитання: чи не може Москва використати поліпшення американсько-російських взаємин як своєрідний дозвіл тиснути на Україну ще більше?

Швидше за все, саме з цим занепокоєнням приїжджала 15 квітня до Вашінґтону Секретар Ради національної безпеки і оборони (РНБО) України Раїса Богатирьова. Під час зустрічей з радником Президента США з питань національної безпеки Джеймсом Джонсом і радником віце-президента Ентоні Блінкеном Р. Богатирьова підкреслила, що українська сторона вітає налагодження співпраці між США і Росією, оскільки, самозрозуміло, йдеться про той праґматизм і конструктивізм, в якому зацікавлений сучасний світ.

Водночас Секретар РНБО висловила сподівання, що новий уряд США так само активно, як і попередній, сприятиме Україні в наближенні до евроатлантичних структур і що підписана в грудні минулого року Хартія про стратегічне партнерство України і США „залишиться дорожньою картою двосторонніх взаємин". Іншими словами, візита Р. Богатирьової мала своєю головною метою підтвердження, що американське „потепління" щодо Росії відбуватиметься не за рахунок України.

Почути таке підтвердження було важливо ще й тому, що Німеччина заради російського газу ще запопадливіше заглядає в рот Москві. Після того, як німці і французи у квітні минулого року на зустрічі НАТО в Букарешті заблькували амеркканський плян відкрити Україні і Грузії двері до Альянсу, Берлін стає все відвертішим аґентом Москви в Европейському союзі. Німці підтримали намір Росії будувати новий газогін в обхід України і Польщі, канцлер Анґела Меркель, всупереч недавній, з березня, Декларації між Україною й ЕС про модернізування української газотранспортної системи, закликає до перегляду цього документу – з тим, щоб до цього проєкту допустити Росію.

Насправді Росія аж ніяк не обмежилася б участю у модернізуванні українського газотранспортного господарства, її мета – цілком відібрати це господарство від України. И от у цьому конфлікті інтересів Західня Европа стала на бік Росії. Не є випадковістю, що Україну не запросили на ювілейну зустріч НАТО, яка на початку квітня відбувалася у французькому Страсбурзі і німецькому Келі.

Словом, Україна опинилася між „добрими сусідами" – Росією і зрадливою Европою.

Відомий французький філософ Андре Глюксман, який уважно стежить за розвитком ситуації в Росії, Україні й Европі, радить українцям: „Захід не готовий і ніколи не був готовий когось захищати. Розраховуйте на власні сили!". Добра порада, хоч і не нова, бо чітко зформульована Організацією Українських Націоналістів ще між Першою і Другою світовими війнами.

СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Видає Український Народний Союз — SVOBODA — Published by the Ukrainian National Association

Головний редактор – Рома Гадзевич
Редактори: Христина Ференцевич, Левко Хмельковський, Петро Часто.

FOUNDED IN 1893
Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays
by the Ukrainian National Association, Inc.
at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054
Svoboda: (973) 292-9800; Fax: (973) 644-9510
E-mail: svoboda@svoboda-news.com Website: www.svoboda-news.com
Postmaster, send address changes to: Svoboda, P. O. Box 280,
2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054.

Передплата на рік $55.00, на півроку – $35.00. Для членів УНСоюзу
$45.00 річно, на півроку – $30.00. За кожну зміну адреси – $1.00.
Чеки і грошові перекази виставляти на „Svoboda".
Periodicals postage paid at Parsippany, NJ 07054 and additional mailing offices.

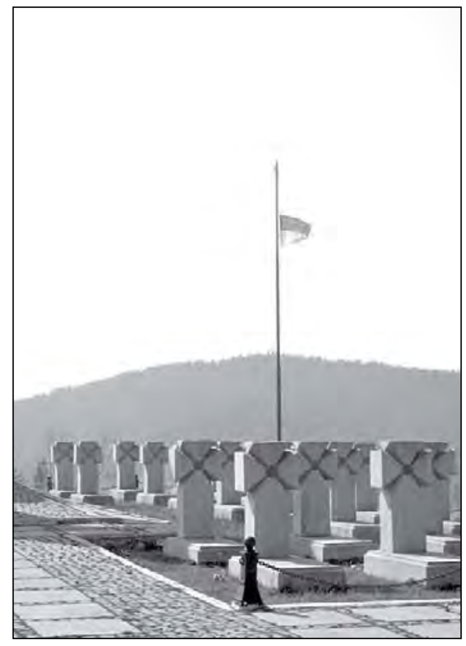
Адміністрація „СВОБОДИ"

Адміністратор	– Володимир Гончарик	(973) 292-9800 дод. 3041 e-mail: ukradmin@att.net
Керівник відділу оголошень	– Марійка Осціславська	(973) 292-9800 дод. 3040 e-mail: adukr@optonline.net
Передплата	– Марійка Пенджола	(973) 292-9800 дод. 3042 e-mail: ukrsubscr@att.net

ТРАВЕНЬ В НАШІЙ ІСТОРІЇ...

Маківка – гордість українського вояцтва

Гора Маківка, 1915 рік – ось де чекає українських кіносценаристів і режисерів велика національна тема – з жертовною любов'ю до рідної землі, з багатоденними батальними сценами і гідним увічнення героїзмом усусусів. Не треба зовсім нічого вигадувати. Історія квітневих боїв за карпатські верхів'я така ясна, така однозначна, що коньюнктура, антиукраїнське упередження, як це сталося, наприклад, з недавнім російським фільмом „Тарас Бульба", тут абсолютно неможливі.

Військовий цвинтар Українських Січових Стрільців на Маківці.

Маківка стоїть у тому ряді, що й переможна битва козаків Івана Виговського під Конотопом 27 червня 1659 року, про яку її сучасник залишив це свідчення: „Страх охопив Москву". Або знамениті походи гетьмана Петра Конашевича-Сагайдачного на Стамбул, Трапезунд і на Москву. Тобто це саме той історичний ряд, який сповнює українців вірою у власні сили, тому дуже важливо, щоб кожна неповторна збройна доблесть наших предків знов і знов у всій своїй правдивості і заохоті поставала перед очима наступних поколінь.

Бої за Маківку можна порівняти хібащо з подіями, зображеними Іваном Франком у повісті „Захар Беркут" – там також горяни несхитно боронили свій край і, що дуже цікаво, – в тих самих місцях, поблизу Тухлі на Бойківщині.

Битви за Маківку й Остриий верх точилися майже два місяці. Стратегічне значення цих вершин полягало в тому, що тільки здобувши їх росіяни могли перейти з Галичини в Закарпаття. Російськими військами в цій карпатській операції командував генерал Олексій Брусилов, досвідчений і талановитий полководець, під своєю рукою він тримав також величезні резерви – „залізні дивізії" генералів Леонтія Корнілова і Олександра Каледіна. Зима тоді випала надзвичайно сувора, сніги в Карпатах досягали до пояса.

Росіяни звиклі до морозів, тому їхні командири не шкодували своїх вояків, розраховуючи, що австрійсько-німецькі та угорські війська в умовах лютого холоду не витримають постійного натиску. До того ж, бойовий дух москалям підняв приїзд на вже загарбану галицьку землю царя Миколи II.

Саме вирішальну лінію фронту – між Маківкою і горою Клива – боронив, починаючи від березня, Легіон Українських Січових Стрільців, який входив до складу 130-ої австрійської бриґади. Ні вдень, ні вночі усусуси, лежачи в глибоких снігах, не давали брусиловцям прорвати лінію фронту – ні справа, ні зліва.

15 квітня австрійсько-німецькі дивізії, застосувавши могутній і безперервний артилерійський обстріл, зламали російську оборону, а 24 квітня здобули Остриий верх. Генерал О. Брусилов у відповідь з'єднав зі своїми військами всі резервні дивізії, включно з відбірним 16-им полком, почесним командиром якого був сам цар, і 28 квітня розпочав контрнаступ в напрямі Маківки, щоб відтак повернути собі ще важливіший Остриий верх. Натиск брусиловців, гарматний і стрілецький, був такий сильний, що угорські полки відступили з цієї лінії фронту – не готові були проливати кров за чужу землю. Росіяни просувалися вперед аж до моменту, коли їм шлях перегородили п'ять сотень усусусів, озброєних кулеметами.

Але ще ефективнішою зброєю був їхній патріотизм, усвідомлення святого обов'язку перед рідним краєм і рідним народом. Це була та недосяжна для жодного іншого війська духовна сила, виплекувана задовго до війни в Січовому русі, в Пласті і „Соколі", в „Просвіті". Лише ця сила змогла спинити москалів.

Наступного дня, 29 квітня, росіяни відновили впертий наступ, колишні усусуси потім згадували, що московські гармати перетворили Маківку на пекло, але коли дійшло до рукопашного бою, росіяни натрапили мов на непробивну стіну і панічно, кидаючи зброю, втікали.

Ще жорстокіші, вирішальні бої за Маківку відбулися 1 і 2 травня. Четар Микола Гнотевич загодом згадував, що гора була всуціль вкрита сірими московськими шинелями, „немов якась незнана грізна сила гнала їх не до перемоги, а на певну смерть". Нападник зайняв Маківку, проте тільки на дві-три години: січові стрільці, підтримані двома угорськими сотнями, відвоювали вершину, і нові московські атаки захлиналися, ледве почавшись.

Про Маківку і героїв-усусусів створено велику літературу, багато пісень, поезії. Ось вірш особливий – учасника тих боїв Олеся Бабія:

Верхів'я гір, верхів'я слави,
Шумить, шумить, шепоче ліс:
По битві на полях Полтави
Тут вперше український кріс
Спиняв
московських полчищ лави,
І вперше по літах неволі
Слова упали тут стрільцеві:
„Ми не поклонимось цареві!
Ми прагнем волі!"

П. Ч.

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

Важливе покликання „Назарету“

Недалеко від Дрогобича, за 15 кілометрів, розбудовується реабілітаційний центр „Назарет“ – для лікування людей, узалежнених від алькоголю та наркотиків. Посілість, на якій виник центр, – це залишена база колишньої радянської військової частини, майно якої було розкрадено, залишилися тільки стіни. Дотепер більшість ремонтних робіт зроблено самими хворими.

Відомо, що в Україні катастрофічно зростає кількість людей, зокрема жінок та молоді, узалежнених від алькоголю та наркотиків. Державні лікувальні установи займаються визначенням діягнози та детоксикацією цих осіб. Після цього люди виходять з лікарні і надалі залишаються зі своєю хворобою.

Беручи це під увагу, в квітні 2004 року група ентузіястів створила, з метою реабілітації, центр „Назарет“. Тепер тут проживає і працює 22 чоловіків, узалежнених від алькоголю і наркотиків. В осередок приймаються особи незалежно від віку, національности чи віроісповідування. Осередок утримується на добровільних пожертвах громадян та родин узалежнених.

До методів лікування в центрі належить поетапне адаптування до умов тверезого життя, трудотерапія, зустрічі з спеціялістами. Трудотерапія дає людині завданняціль і можливість побачити позитивні результати своєї праці. Самі узалежнені ремонтують будинок, садять городину, заготовляють дерево до опалення. Мають мале господарство (чотири свині, кілька корів і теля). Кожна особа старається, у такій звуженій спільноті, збудувати в собі „нову людину“, базовану на обов'язковості, відповідальності, довірі до інших – людину, готову до повернення в суспільно-громадське русло.

Для остаточної відбудови центру і розширення його підсобного господарства потрібні ще принаймні 15 тис. дол. – з тим, що більшість робіт виконуватимуть самі мешканці центру. Представник ЗУАДК у Львові Андрія Дида та член Дирекції ЗУАДК Юрій Волошин мали нагоду побувати у цьому центрі й уважають, що цей задум гідний підтримки.

Тому Злучений Український Американський Допомоговий Комітет закликає жертвенну українську громаду долучитися до цього корисного громадського проєкту.

Пожертви просимо висилати на адресу ЗУАДК: UUARC, 1206 Cottman Ave., Philadelphia, PA 19111 – із зазначенням: „Nazaret“. Всі пожертви через ЗУАДК звільнені від податку.

Юрій Наконечний,
Філядельфія, Пенсильванія

Мешканці реабілітаційного центру „Назарет“.

Будемо вдячні за передплату „Свободи“

8 січня до редакції „Свободи“ повернулося одне з чисел газети „The Ukrainian Weekly“ з позначкою пошти „за нерозшуком“, надіслане на адресу бібліотеки в листопаді 2008 року.

Завдяки втручанню редакції бібліотека тепер одержує тижневик. А от газету „Свобода“ ми отримуємо нерегулярно. У бібліотечних фондах є лише декілька чисел за різні роки.

В бібліотеці працює заля „Українці в світі“, в якій зберігаються книги, часописи, газети української діяспори.

Будемо вдячні, якщо добродії передплатять для цієї залі газету „Свобода“.

Наша адреса: Одеська державна наукова бібліотека ім. Максима Горького, вул. Пастера, 13 Одеса, 65023 Ukraine.

Емілія Василевська,
завідувачка відділом наукового комплектування фондів, Одеса

Гірку правду треба знати

У цьомі місці в Миргороді постане пам'ятник „Жнива скорботи“.

На сторінках газети „Літературна Україна“ триває дискусія між дослідником історії України Анатолієм Сазанським та адміністрацією Південної залізниці.

Предметом розмови стало звернення А. Сазанського до Президента України Віктора Ющенка з приводу наруги над українськими могилами у районі залізничної станції Миргород. У своєму зверненні дослідник описав трагічні події українського геноциду 1932-1933 років, коли з навколишніх сіл і районів до Миргорода масово стікалися голодні люди у пошуках харчів. Адже у Миргороді був круп'яний завод, і люди мали надію щось дістати з продуктів. Більшість з них померла на вулицях, біля залізничних колій, під стінами оточеного військом заводу.

Великий наплив голодних змусив місцеву владу спільно з командуванням внутрішніх військ вжити спеціяльних заходів. Вночі команди активістів разом з військовими знесилених селян вбивали залізними палицями та багнетами, вантажили на залізничні платформи й складали у величезних ямах на території станції Миргород. Зверху, щоб не було видно крови, їх привалювали тілами померлих з голоду, яких на вулицях міста підбирали сотнями. Ці події описала у документальній повісті „Миргородський ярмарок“ представниця української діяспори в США Олена Звичайна, яка була свідком тих страшних подій.

Хартія „Пам'ять“, яку я очолюю, почала збирати документальні матеріяли та свідчення для видання „Книги Пам'яті“ за подіями в Миргороді у 1932-1933 роках і пожертви на встановлення пам'ятника на місці останнього спочинку українських селян на території залізничної станції. Спільно з миргородською громадою ми заявили протест адміністрації Південної залізниці, яка вже понад 70 років іґнорує цю проблему.

На сторінках „Літературної України“ розпочалася кампанія, спрямована на фальсифікацію і перекручення правди. 27 березня 2008 року в інформації „Здається, приїхали!“ за підписом провідниці Південної залізниці Наталії Дорогавцевої голод у Миргороді взагалі заперечено.

Тодішній головний редактор „Літературної України“ Петро Перебийніс став фактичним організатором кампанії, спрямованої проти мертвих українців, які лежать на території станції.

Іншим було ставлення українців з-за кордону, для яких кожна звістка про історичну Батьківщину не може залишитися без уваги, без дбайливого ставлення до неї. Вони зробили внесок на спорудження пам'ятника жертв Голодомору-геноциду 1932-1933 років „Жнива скорботи“, який будується в місцях масової загибелі українців навколо залізничної станції Миргород.

Від Фундації ім. Івана Багряного надійшло 1,500 дол. (за сприяння Олексія Коновала), 1,000 дол. пожертвував почесний парафіянин Церкви св. Андрія з Чикаґо Іван Деркач-Левченко та 3,000 дол. – Сестрицтво з Вашінгтону.

Пам'ятник „Жнива скорботи“, який ми будуємо, буде справжньою картиною в камені і наявно відображатиме добу Голодомору.

Андрій Левченко,
Миргород, Полтавська область

Готується книжка про земляків

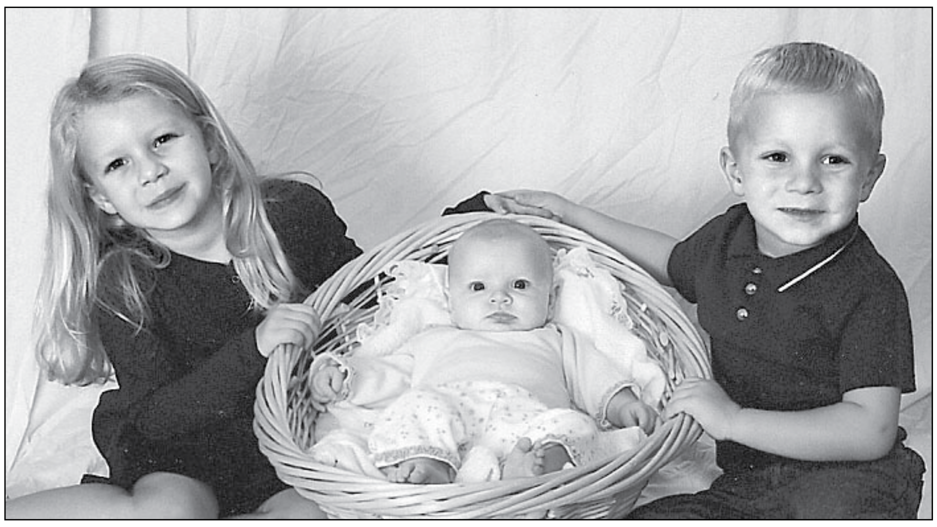
Хочу поінформувати шановних читачів, що я зібрав з Перемищини, Ярославського, Любачівського, Лежайського, Переворського, Березівського повітів життєписи 340 діячів і в 2006 році видав „Пропам'ятну книгу українських діячів Перемищини“ (її можна ще придбати в автора).

У цьому році маю намір видати другу частину книги, в якій є вже підготовлених до друку 380 життєписів діячів з того терену. Хто б хотів матеріяльно допомогти у виданні або подати біографії додаткових осіб до книги, може сконтактуватися зі мною через електронну пошту: jaroslawstech@yahoo.

Ярослав Стех,
Торонто, Канада

СТОРІНКА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

Нові члени УНСоюзу

Анеліса-Антонія Когут (в центрі), донька Гелени Калінс-Когут і Бориса-Юрія Когута з Вудленд Гілс, Каліфорнія, — нова членка 450-го Відділу УНСоюзу. Свою племінницю забезпечила тітка Таїса У. Гайдук. Зліва–сестра Амілія, праворуч – брат Роман, які вже є членами УНСоюзу.

Софія-Алекса і Якоб-Александер Станьки, діти Джой-Лин і Александра Станьків з Вілтону, штат Ню-Йорк, — нові члени 484-го Відділу УНСоюзу. Своїх внуків забезпечили бабуся і дідусь Христина і Юрій Станьки.

Джастин-Ярослав Яримович, син Венеси та Олька Яримовичів з Філядельфії, штат Пенсильванія, — новий член 5-го Відділу УНСоюзу. Свого внука забезпечили бабуся Марта і дідусь Ричард Леґескіси.

Юстина та Адам Бурди, діти Кристі та Василя Бурдів з Рочестеру, штат Ню-Йорк, — нові члени 360-го Відділу УНСоюзу. Своїх внуків забезпечили бабуся Ірина та дідусь Влодко Бурди.

Передплатіть „Свободу" в Інтернеті!

Найстарша українська газета світу – тижневик УНСоюзу „Свобода" поміщує електронну версію кожного числа на свою інтернет-сторінку: www.svoboda-news.com. На обмежений час користування цією послугою є безкоштовним. В майбутньому, щоб мати доступ до останнього випуску газети і до електронного архіву „Свободи", треба буде стати передплатником електронної версії.

Передплатити електронну „Свободу" можна і тепер за 55 дол. на рік на вказаній сторінці кредитовою карткою через PayPal. Якщо маєте складнощі з передплатою через PayPal, а також для звичайної передплати на папері, скористайтеся телефоном (973)-292-9800, дод. 3042, або (800)-253-9862, дод. 3042, або поштою. Передплатники звичайної (друкованої) версії газети, можуть користуватися електронним архівом за 15 дол. на рік додатково до основної передплати.

Для цього приготуйте кредитову картку і подзвоніть до нашого відділу передплати на число **(973)-292-9800**, дод. 3042, або **(800)-253-9862**, дод. 3042. Ви дістанете електронною поштою ім'я користувача (user name) і пароль (password) – збережіть їх для доступу до архіву, де Ви знайдете останнє число газети.

Редакція

Провідницький семінар СУМ

ВАШІНҐТОН. — 27-29 березня в столиці США зібралися з різних осередків СУМ студенти на п'ятий Провідницький семінар Спілки Української Молоді. На запрошення Крайової управи СУМ, група третьоклясників та четвертоклясників середньої школи з різних штатів Америки стали учасниками цієї конференції майбутніх провідників СУМ. Учасників запрошено на підставі кількамісячного процесу, котрий почався номінаціями кандидатів від Осередків СУМ, і відбувся у формі конкурсу і письмових праць кандидатів.

Цього року запрошені Крайовою управою СУМ Никол Тех з Чикаґо, Христина Міґелич та Олександер Лис з Клівленду, Андрій Філевич, Михайло Козіцький, Христина Бабин і Христина Савчук з Йонкерсу, Ню-Йорк, Аня Блажейовська й Андрій Дем'янич з Джерзі Ситі, Ню-Джерзі, та Соломія Пилипів з Випані, Ню Джерзі.

Семінар організувала голова Провідницького комітету СУМ Ліда Микитин-Воронка. Семінарні сесії заторкували широку тематику провідництва в суспільстві, в громадських організаціях та в професійному житті людини. Головними доповідачами були Ґеня Кузьмович-Блага, Андрій Горбачевський, Олекса Бреславець, Богдан Шевчик, о. Богдан Данило, Нестор Воронка та Андрій Бігун.

Наради відбулися в приміщенні Фундації „Україна-США", де Іван Кунь привітав учасників теплими словами і докладно розповів про працю Фундації в Україні та в США.

Учасники семінара також відвідали Посольство України в США, ознайомилися з історичною будівлею та послухали цікаві спомини Віктора Волошина про Помаранчеву революцію та її наслідки. Представники України прийняли сумівців в дружній атмосфері, а учасники були позитивно вражені нагодою відвідати клаптик української території в столиці США.

У другий день семінара сумівці відвідали Український католицький храм Святої Родини, де відбулося Богослуження, а також заспівали пісні біля пам'ятника Тарасові Шевченкові та послухали проповідь о. Б. Данила, ректора Семінарії св. Василія Великого у Стемфорді, Конектикат.

Два дні провідницького вишколу дали молодим сумівцям не тільки початки академічного знання про провідництво, але до великої міри вкорінили мотивацію та ентузіязм до самовдосконалення і до дальшої праці не тільки в СУМ, але і в українській громаді в загальному.

Крайова управа СУМ висловила щиру подяку Посольству України в США за щедру гостинність, Фундації Україна-США у Вашінґтоні та всім Осередкам СУМ, які спричинилися до успіху семінара.

Ширшу інформацію про Сумівський провідницький семінар можна прочитати на сумівській сторінці інтернету за адресою: www.cym.org.

Андрій Бігун

Учасники Провідницького семінара в приміщенні Фундації „Україна-США"

29-ий з'їзд Головної управи Об'єднання Українців Америки „Самопоміч"

НЮ-ЙОРК. – 8 березня відбувся 29-ий з'їзд Головної управи Об'єднання Українців Америки (ОУА) „Самопоміч".

З'їзд відкрив Ярослав Оберишин, засвідчивши його правосильність відповідно до Статуту Головної управи. Після цього привітав пароха української католицької церкви св. Юра о. Кирила Іщука, голову Ню-йоркської округи Союзу Українок Америки Надію Савчук та делеґатів від відділів ОУА „Самопоміч".

Однохвилинною мовчанкою присутні на з'їзді вшанували пам'ять Богдана Михайлова, голову Головної управи ОУА, котрий відійшов у вічність, інших померлих членів управи.

З'їзду почався молитвою, яку провів о. К. Іщук.

Після затвердження протоколу з 28-го з'їзду та різних комісій почалося звітування. За Головну управу звітував Я. Оберишин, секретарка Н. Савчук та адміністратор будинку Головної управи Олег Лопатинський. На підставі переданих інформацій за неприсутніх делеґатів інших відділів управи коротко звітував Я. Оберишин.

Після звітів управи, Контрольної комісії і Товариського суду відбулася дискусія над звітами та запити про актуальні справи сьогодення і пляни на майбутнє.

По закінченні обговорення діяльности Головної управи Я. Оберишин – голова Контрольної комісії запропонував абсолюторію та признання уступаючій управі, що з'їзд одноголосно схвалив.

На пропозицію Номінаційної комісії (голова – С. Косович) було обрано нову Головну управу: О. Лопатинський – голова; Я. Оберишин – перший заступник; Юрій Наконечний – другий заступник; Микола Дармохвал – третій заступник; Н. Савчук – секретар; Володимир Сафян – фінансовий референт; Ірина Далесіо – референт Суспільної опіки; Оксана Лопатинська – заступник референта Суспільної опіки. Вільні члени: Стефанія Косович, Наталія Дума, Богдан Ляхоцький, Ярослава Лучечко, Дарія Дроздовська, Катруся Плішак, Анастазія Гірняк.

Контрольна комісія: Павло Літепло, Василь Никифорук, А. Гірняк.

Товариський суд: Ілля Шевчук, Валерій Богатюк, Петро Світників.

Голова з'їзду Я. Оберишин привітав новообрану управу і попросив до слова новобраного голову Головної управи О. Лопатинського, який подякував Президії за ділове ведення з'їзду, а членам – за довір'я, та пообіцяв оправдати працею покладений на нього обов'язок голови, а на закінчення закликав всіх членів до співпраці.

Закінчився 29-ий загальний з'їзд спільною молитвою. Опісля відбулася товариська гостина.

Дарія Дроздовська

Учасники 29-го з'їзду Головної управи Об'єднання „Самопоміч".

Управитель кредитівки завершив програму розвитку управління

РОЧЕСТЕР, Ню Йорк. – Генеральний управитель Української федеральної кредитної спілки Олег Лебедько став випускником програми з Управління розвитком від Національної Асоціяції федеральних кредитних спілок.

Програма базується на інтенсивному навчанні, де розглядається потреба кредитних спілок в співробітниках, які можуть успішно працювати в складних фінансових умовах. Програма була започаткована у 1991 році і має вже понад 850 випускників.

О. Лебедько працює в кредитній спілці з 1995 року. Він народився в Україні, закінчив факультет міжнародних економічних відносин Київського державного університету в 1992 році і отримав науковий ступінь в університеті Даласу в 1994 році.

Галина Лісова

Відкриття філії і річні збори „Самопомочі"

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ. – 29 березня Рада директорів Української федеральної кредитової кооперативи „Самопоміч" і її працівники відзначили офіційне відкриття нової філії в Українському освітньо-культурному центрі (УОКЦ).

Представники українських організацій, включно з президентом УОКЦ Борисом Павлюком, зустрілися з представниками українського духовенства, щоб взяти участь у цій події.

Заступник голови Ради директорів Роман Петик привітав гостей і представив Митрополита-Архиєпископа Стефана Сороку, о. Володимира Ганаса – пароха Української православної церкви св. Покрови, пастора Ярослава Пристацького з Української євангельської п'ятдесятницької церкви у Філядельфії.

Голова Ради директорів Маруся Колодій подякувала членам дирекції і працівникам Галині Келлер, Богданові Мізакові, Романові Петикові і Дюк Сточіц за відданість і невтомну працю. Промовляли Наталія Даниленко, Віра Кліш, Б. Павлюк, Іван Ковальсецький.

Річні збори почалися в головній залі УОКЦ. Орест Лесюк і Ігор Чижович, представники Українського спортового осередку „Тризуб", представили медалі і почесну дошку з Олімпіяди української діяспори, котра відбулася минулого літа. Кредитівка „Самопоміч" була спонзором Олімпіяди і пожертвувала 20 тис. дол. на її проведення.

На зборах звітували М. Колодій, головний управитель Г. Келлер, Сергій Грубій від Контрольної комісії.

Номінаційний комітет представив свій звіт і кандидатів на вибір. Одноголосно вибрано до ради Оксану Радченко-Голубовську і Ігоря Сидоряка.

Опісля М. Колодій провела дискусію з присутніми, у якій взяли участь Зиновій Квіт, Богдан Тодорів, В. Кліш, Б. Павлюк, Михайло Луців.

Андрея Жаровська

Загальні збори Кредитової кооперативи СУМА

ЙОНКЕРС, Ню-Йорк. – Загальні річні збори Кредитової кооперативи Спілки Української Молоді Америки відбулися 21 березня.

Відкрив збори голова дирекції Володимир Козіцький, який привітав Владику Стемфордської Єпархії Павла Хомницького, Владику Єпископа-емерита Василя Лостена, Генерального консула України в Ню-Йорку Посла Миколу Кириченка, радника Постійного представництва України в ООН Євгена Цимбалюка, голову Ради директорів Централі Українських Кредитівок Америки Богдана Ватраля, представників центральних українських установ та кредитівок.

Секретар Любомир Щур назвав померлих членів, і присутні вшанували їхню пам'ять хвилинною мовчанки.

Перший заступник голови Андрій Горбачевський попросив Владику Павла провести молитву.

Про загальний стан кредитівки звітував В. Козіцький. Хоча число членів зменшилось на 59 осіб, активи зросли на 5 млн. дол. і на кінець 2008 року досягли 210 млн. дол. Членам кредитівки виплачено понад 5.7 млн. дол. дивідендів, чистий зиск склав 1.8 млн. дол., резерви досягли 35 млн. дол., що є запорукою стабільности.

Звітували скарбник-управитель Ігор Макаренко, голова Кредитової комісії Мирон Дашко, голова Контрольної комісії Іван Оліярчик.

Привітання від Постійного представництва України в ООН і Посла Юрія Сергеєва передав радник Є. Цимбалюк.

З вітаннями виступили Посол М. Кириченко, Б. Ватраль, від Світової Кооперативної Ради – Ярослав Завійський, від Кредитової кооперативи „Самопоміч" в Ню-Йорку її президент Богдан Курчак, від Національної кредитової кооперативи, її президент Сергій Гошовський, від Кредитової кооперативи „Самопоміч" в Ню-Джерзі – д-р Костянтин Ваньо.

Цього року закінчили свою каденцію А. Горбачевський, Андрій Бурчак та Ярослав Кіцюк, М. Дашко. Номінаційна комісія запропонувала перевибрати їх на новий термін. Пропозицію прийнято одноголосно.

Збори закінчив молитвою Владика В. Лостен. В. Козіцький подякував усім гостям за участь у зборах, а також Управі Дому і особисто Дарекові Дзвончекові за святково влаштоване прийняття.

На першому засіданні дирекції головою обраний В. Козіцький. Кредитну комісію очолив М. Дашко, контрольну комісію – І. Оліярчик.

Володимир Козіцький

Відзначили 65-річчя трагедії Холмщини і Підляшшя

ТОРОНТО. – 28 березня в ґалерії Канадської української мистецької фундації відбулася скорботна зустріч, яку організувало Об'єднання українців „Закерзоння", щоб вшанувати пам'ять жертв масового знищення відділами польського підпілля південної Холмщини у березні 1944 року.

Зустрілися не лише колишні мешканці і їхні нащадки з Холмщини і Підляшшя, але також численні українці, переважно з Закерзоння, тобто етнічних українських земель.

Імпрезою провадив Богдан Шевчик – голова „Закерзоння", який тепло привітав гостей та головного доповідача Юрія Гаврилюка з Підляшшя, відомого історика, письменника, громадського діяча та редактора журналу „Над Бугом і Нарвою". Зустріч розпочав молитвою Архиєпископ Української Православної Церкви Юрій у супроводі священиків.

Ю. Гаврилюк представив історію тих земель, причини переселення українського населення.

Після доповіді був представлений поетично-пісенний монтаж „Співають реквієм роки", який підготувала Анна Назарович. Присутні мали нагоду оглянути виставку фотографій і документів про геноцид українців Холмщини і Підляшшя.

Була також показана виставка фотографій Ю. Гаврилюка „З мандрівок Закерзонською країною". Автор показав тамтешні краєвиди, церкви, цвинтарі.

Ярослав Стех

Канадські дослідники Батурина відзначені нагородами України

ЕДМОНТОН, Канада. –19 січня Президент України Віктор Ющенко видав указ про відзначення державними нагородами України низки істориків, археологів, архітекторів, реставраторів, державних і музейних працівників та меценатів, які зробили вагомий внесок у вивчення та відбудову колишньої столиці козацько-гетьманської держави – міста Батурина. Серед відзначених є й двоє науковців з Канади: директор Канадського інституту українських студій (КІУС) д-р Зенон Когут – голова Батуринського проєкту з канадської сторони, та науковий співробітник КІУС д-р Володимир Мезенцев – виконавчий директор проєкту і співкерівник розкопок у Батурині. Обидва нагороджені орденом „За заслуги" III ступеня.

Д-р З. Когут відомий як дослідник історії гетьманської України, українсько-російських стосунків та питань ідентичности в історичному контексті. Причетний до становлення Українського наукового інституту Гарвардського університету, він згодом викладав у Пенсильванському, Мишиґенському державному та Альбертському університетах – перед тим, як у 1994 році очолити КІУС.

Д-р В. Мезенцев – дослідник історії, археології та архітектури Київської Русі та козацько-гетьманської держави. Здобувши освіту в Україні та закінчивши постдокторські студії в Українському науковому інституті Гарвардського університету, викладав слов'янську цивілізацію у славістичному відділі Торонтського університету (2000-2008).

Після Помаранчевої революції, особливо в 2005 та 2008 роках, українська держава з ініціятиви Президента В. Ющенка надавала субсидії Батуринській канадсько-українській археологічній експедиції, що дозволило значно збільшити обсяг розкопок. Маштабні археологічні дослідження, публікація їх здобутків членами експедиції та реставрація архітектурних пам'яток міста XVII–XIX ст. були важливими заходами у підготуванні до відзначення на державному рівні 300-річчя зруйнування гетьманської столиці.

Аналіза писемних джерел та матеріялів розкопок Батурина дозволила археологам прояснити його історію і підготувати реконструктивні пляни й малюнки виглядів міста за княжої та козацької доби. Це дало змогу відбудувати численні архітектурні споруди і після трьох століть занепаду й забуття воскресити з руїн величний образ колишньої столиці.

Всі ці знахідки засвідчили заможність і культуру побуту козацької старшини, поширення писемности та европейських впливів, а також високий розвиток ремесла й народного мистецтва та широкі міжнародні комерційні й культурні зв'язки Батурина.

Результати понад 10-літніх археологічних, історичних та архітектурних досліджень опубліковані у книзі „Батуринська старовина: збірник наукових праць, присвячений 300-літтю Батуринської трагедії" (Київ, Видавництво ім. Олени Теліги, 2008). Цю книгу можна замовити у Видавництві КІУС в Едмонтоні (тел.: (780) 492-2973, електронна пошта: cius@ualberta.ca).

Зліва: д-р Зенон Когут і д-р Володимир Мезенцев

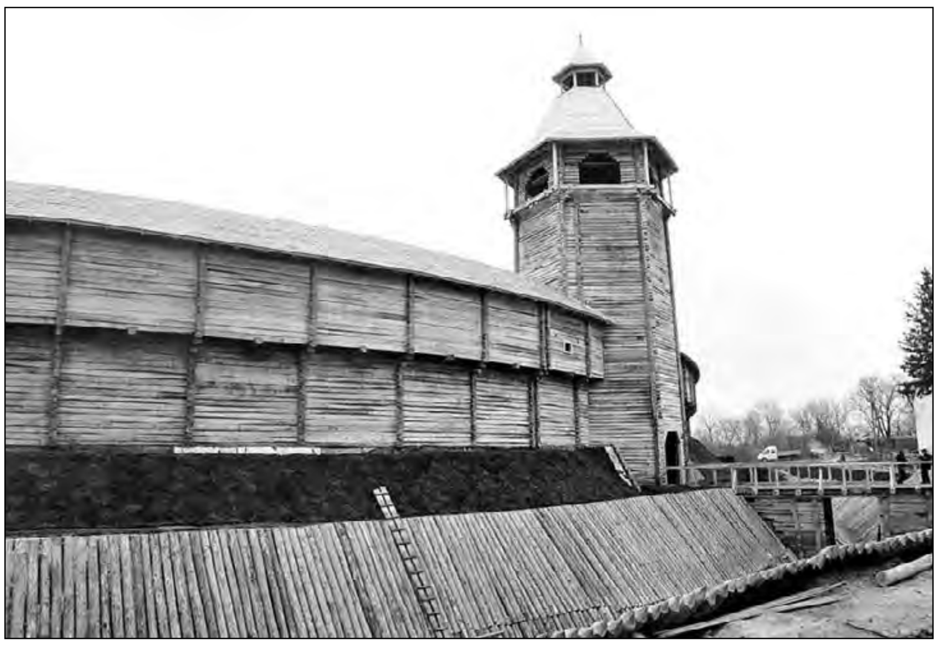
Д-р В. Мезенцев є продюсером і співавтором сценаріїв трьох документальних фільмів про старожитності Батурина козацької доби та його розкопки. Вони кілька разів демонструвались у телепрограмах України, Канади і США у 2001-2007 роках.

На жаль, через світову фінансову кризу українська держава не виділила бюджетних коштів на проведення розкопок та досліджень Батурина цього року. Тих доброчинців, які бажають допомогти подальшим археологічним, історичним та архітектурно-мистецьким студіям Мазепиної столиці, відтворенню вигляду її спалених церков і гетьманських палаців та оприлюдненню цих матеріялів, ласкаво просимо звернутися до д-ра З. Когута за адресою: Canadian Institute of Ukrainian Studies, 430 Pembina Hall, University of Alberta, Edmonton, AB, Canada T6G 2H8. Чеки можна виписати на: Canadian Institute of Ukrainian Studies, Memo: Baturyn Project.

Усім жертводавцям буде висловлена подяка у пов'язаних з проєктом публікаціях та публічних лекціях, а також буде надіслано посвідку про звільнення суми внеску від оподаткування.

За додатковою інформацією про Батуринський археологічний проєкт звертайтесь до д-ра В. Мезенцева (тел.: (416) 766-1408, електронна пошта: v.mezentsev@utoronto.ca).

Пресова служба КІУС

Укріплення фортеці Батурина XVII ст. (реконструйовані в 2008 році).

Гетьманський палац, збудований у 1670-их роках (реконструйований в 2008 році).

Відділ УККА на Лонґ-Айленді відбув загальні збори

НЮ-ЙОРК. – 1 березня Відділ Українського Конґресового Комітету Америки (УККА) на Лонґ-Айленді провів свої щорічні звітно-виборні збори у парафіяльній залі Української католицької церкви св. Володимира. Ведучим зборами був Андрій Шуль. Звітували голова Відділу Богдан Курчак, скарбник Марія Копищанська, секретар Слава Куніцька, референт зовнішніх зв'язків А. Шуль та керівник концерту „Українська ніч" Боб Петровський.

Доповіді членів управи висвітлили численні проєкти, здійснені протягом 2008 року, зокрема щорічний концерт „Українська ніч" в амфітеатрі під відкритим небом в Айзенгавер-Парку, де Відділ щороку влаштовує різні українські програми, щоб відкрити українську культуру для широкого загалу; візити до різноманітних центрів місцевої влади в повітах Насау та Сафолк, підняття українського прапора 24 серпня, у день Незалежности України; відзначення 75-ої річниці Голодомору-геноциду в Україні у 1932-1933 роках тощо.

Більшість фондів для Відділу зібрано відданою групою людей, що добровільно віддають час ліпленню вареників, а прихід призначений на фінансування різних проєктів, включно з наданням допомоги сиротам та дітям-інвалідам в Україні.

Після звітів управи президент Крайової Екзекутиви УККА Тамара Ґалло-Олексій поінформувала присутніх про працю УККА і підкреслила, що найважливішим завданням на найближчий час є відродження відділів та збільшення членства. Т. Ґалло-Олексій заявила, що Відділ УККА на Лонґ-Айленді може служити прикладом, бо має довготривалу та успішну історію. Також залишається важливим завданням УККА на 2009 рік – порушувати важливі для українсько-американської громади питання разом з Урядом США. УККА та вся наша громада повинні сприяти виникненню міцних взаємин з новою президентською адміністрацією та Конґресом – щоб бути певними, що українські проблеми вони розуміють та переймаються ними. УКА плянує звернути увагу на такі цілі, як збільшення закордонної допомоги США для України.

Т. Ґалло-Олексій підкреслила, що одним з найважливіших завдань на 2009 рік буде питання запровадження у шкільні програми лекцій про Голодомор 1932-1933 років в Україні.

Збори вибрали нову управу Відділу у складі: голова – Богдан Курчак; заступники президента – Петро Піддубний і Тарас Пищимука; секретарі – С. Куніцька та Валентина Фалковська; скарбник – М. Копищанська; референт зовнішніх справ – А. Шуль. Збори закінчились співом національного гимну „Ще не вмерла Україна".

УККА

Українські вечорниці на Фльориді

МАЯМІ, Фльорида. – 21 лютого в залі Української греко-католицької церкви зібралися шанувальники українських звичаїв на традиційні українські вечорниці. Гості потрапили до справжньої української оселі, яка сяяла святковими вишиванками, квітами. Господарі, ролі яких виконували Уляна Данилів і Павло Галадза, запрошували на театралізоване дійство, смачну вечерю і розважальну програму, протягом якої лунали українські музика і пісні.

Ірена Дзюбинська відкрила вечір, о. Матей Шрьодер поблагословив дійство. На вечорницях дівчата Вікторія Клейзор-Гаврилів, Андріяна Стась, Наталія Шаршаневич, Ірина Джуряк вишивали, виглядали свою долю – хлопців (Роман Гаврилів, Павло Гаврилів), а присутні молодиці Оксана П'ясецька, Людмила Демченко, Ірена Вірстюк, Орися Гром'як дораджували дівчатам, вчили їх. Цього вечора дівчата навчилися складати стрічки у віночку. Також було ворожіння крайками, ложками. Лунали пісні – сумні, журливі.

Діялог красунь-молодиць Горпини і Василини (Лідія Угляр, У. Данилів) та газди Івана (Іван Климчук) переплітався жартами, піснями, танцями.

Присутні заворожено слухали, підтримували пісні. Здавалося, що усі перенеслися в далеке українське село, в українську хату.

Урочистості і барвистості дійству додали давні українські строї з колекції Дани Максимович-Васькевич. Цього вечора присутні мали можливість ознайомитися з мистецтвом вишивальниці д-ра Надії Підгородецької. Дотепні гуморески звучали у виконанні Романа Романова та О. Гром'як.

Закінчилося дійство щедрими і теплими оплесками в нагороду за виконання представлених ролей учасниками драматичного гуртка Українського культурно-просвітницького центру, метою праці якого є збереження духовної спадщини предків, залучення молодого покоління до активного громадського життя.

Українські вечорниці не були поодиноким випадком вшанування народних звичаїв. На Різдвяні свята, 28 грудня 2008 року, в церкві Маямі, а 11 січня – в Українській православній церкві в Купер-Сіті відбулися вистави Вертепу.

Минулого року було організовано „День української культури", учасниками якого були гості з України – академік Дмитро Степовик, письменник Олег Чорногуз, завідуюча відділом музичних програм Київського національного радіо поет Ніна Шаварська, Заслужений діяч культури України Ніна Саєнко, доцент Леся Майданець, Заслужена артистка України Світлана Мирвода, а також відомі українські меценати Галина і Олексій Воскобійники. Вищеназвані програми підготувала І. Дзюбинська. Організаторами програм були О. П'ясецька, У. Данилів, Л. Угляр, Ольга Сперкач, Софія Волбин, Зіновія Гавірко, П. Галадза, І. Климчук.

Ірена Дзюбинська

Учасники вечорниць Андріяна Стась, Вікторія Клейзор-Гаврилів, Наталія Шаршаневич, Уляна Данилів, Оксана П'ясецька, Лідія Угляр, Ірена Вірстюк, Орися Гром'як, Людмила Демченко, Іван Климчук, Павло Гаврилів, організатор програми – Ірена Дзюбинська, Роман Гаврилів.

Свобода...

(Закінчення зі стор. 5)

них дітей. Діти ж, які вже виросли, дістали освіту й фах, здебільшого холодно сприймали своїх біологічних батька й матір, а часом і не визнавали їх. Американські телеекрани обійшов документальний кадр, коли молода медсестра відмовляється від зустрічі з рідними батьком і матір'ю. Біологічні батьки, розшукавши дочку, старалися з нею зустрітися.

Та все було марно. Тоді вони прийшли до неї на працю в лікарні. Телекамера зафіксувала кадр, коли доведені до розпачу батьки спробували підійти до рідної дитини, що саме прийшла на працю. Але дівчина, побачивши візитерів, буквально дременула від них сходами вгору, куди вхід стороннім заборонено.

Той, хто не хоче повернення нашій мові її історичного обличчя, уподібнюється до цієї дівчини, яка не хоче знати рідних батька й матері.

У 22-му числі „Л.У." за 2008 рік оприлюднено розлоге звернення українських громадян до Президента під заголовком „Повернути Києву історичне обличчя". Киян турбує втрата Києвом свого історичного обличчя. Законна турбота. Патріотична.

А як зрозуміти небажання наших навчених тоталітарно-репресивним режимом кастрованої української мови повернути їй історичне обличчя?

Хотілося б почути від них глибоко обґрунтовану точку зору, а не повторення арґументів та лексики п'ятої колони, та ще помилкових тверджень хай і авторитетних осіб. Попри всю мою повагу до Івана Огієнка, його твердження, наведене у статті Юрія Попсуєнка („Л. У.", ч. 21 за цей рік), що за харківським правописом слід писати – ґіґант, мітрополіт, Плятон, геть хибне. Беру словник Г. Голоскевича, що дотримується харківського або „діяспірного" правопису: гігант, митрополит, Платон.

Якщо слова І. Огієнка цитує „Український правопис" 2007 року, то, заки давати цей пасаж у друк, науковці мусіли б перевірити, чи ці слова відповідають правді. Така голобельна арґументація нічим не прислужиться українській культурі.

Хай мене не зрозуміють тут, що я є адептом харківського Скрипниківського правопису (або „діяспірного" у мові п'ятої колони). Аж ніяк.

Цей правопис, як і правописи після 1933 року, був правопис тоталітарного диктату. Комуністична партія в ті роки бралася „роздути світову пожежу", яка мала статися згідно з передбаченнями з участю українських мас у країнах Заходу. Тим-то Скрипник дбав за всяку ціну створити соборний український правопис, який би став знаряддям просування революційних ідей в українські маси Заходу. Тому й ухвалено прозахідний український правопис.

Коли партія переглянула ідею української участи у всесвітній пожежі, змінено й правопис. Отже, обидва наші правописи – плоди тоталітаризму. Тобто, і м'яке „ЛЬ" і літера „Г" в іншомовних словах-неіменах, а пізніше „Х" на місці латинського „Н" – це діти одного батька – тоталітаризму.

Українському мовознавству треба відійти від спекуляцій з нашим правописом і розібратися у своїй мові без батьків та вітчимів, але й без помочі п'ятої колони та її термінології.

Гадаю, що „Л. У.", як каталізатор українських ідей на нашій, не своїй землі, мала б розпочати наполегливу глибоко патріотичну акцію залучення творчої інтелігенції до широкого обміну думками на тему правопису та мови, щоб змусити цей приспаний вулкан – українську інтелектуальну стихію – до праці й думання над проблемами непромінальних духовних цінностей, без яких годі й думати про незалежне існування.

Прокидаймось від колоніяльного сну!

Не було, нема й не може бути!

Хто з українців не знає слів царського міністра Петра Валуєва щодо української мови? Гадаю, що й пані Матвієнко їх добре пам'ятає. Та мало того, що пам'ятає – боронить!

Та не може бути? Я б і сам не повірив, якби не прочитав написане чорним по білому у „Л. У." від 12 червня 2008 року.

У своєму короткому, але безапеляційному дописі „Знов[у] правописний свербіж" пані Матвієнко заперечує потребу змін в українському правописі, опрацьованому „пролетарською" владою згідно з Валуєвським постулатом"не було, нема й не може бути".

Не буду лізти у правописні нетрі, а звернусь до зрозумілого кожному – до наших з вами прізвищ. Візьмім таку „дрібницю", як їх відмінювання. Чому ми маємо відміняти питомі українські прізвища на російський лад: Кобзар – КобзарА, КобзарОм, Лесів – ЛесІва, ЛесІвом, Швець – ШВЕця, ШВЕцем, а не так, як ми нормально говоримо: Кобзар – КобзарЯ, КобзарЕм, Лесів – ЛесЕва, ЛесЕвим, Швець – ШЕВця, ШЕВцем.

Це ж абсолютне повторення Валуєвської доктрини: не може бути самобутнього українського відмінювання, лише російське.

Такі „правила" ведуть до розмивання тональности нашої мови. Це знаходить свій вияв у творенні прикметників від згаданих прізвищ. Нас змушують казати – ШвецЕва повість, КобзарОва хата (від прізвища Кобзар). Наведені „правильні форми" годі вимовити.

Чи ж це не знущання з української мови?

Ці всі „експерименти" з нашою мовою впроваджено із замаскованою метою: потвердити правильність Валуєвської догми, а заразом „розмити" тональність української мови.

Відступ від українських норм відмінювання прізвищ дезорієнтує мовців, і то навіть досить освічених.

Літературознавець Вадим Скуратівський в газеті „Література плюс" (ч. 4, 1999 року) пише про „народописання у ГригІра Тютюнника". А літератор В. Журба у повісті „Наодинці з осінню" („Кур'єр Кривбасу", ч. 107, 1998 рік): „...Господар... вперіщить Лисуня батІгом".

Як виникають покручі на зразок ГригІра та батІгом? Це ж пряма аналогія до карикатурних форм – ЛесІва, ЛесІвом.

Сучасна правописна норма не закріплює, а розмиває тональність нашої мови. Читаю у творі лавреата премії „Золотий Бабай": „...За те, що зробив мертвим грабарОм мову бранців картоплі". („Л. У.", ч. 23, 1999 рік). ГрабарОм замість грабарЕм тут вжито за аналогією з ГончарОм. Форму „ГончарОм" утворено не за українською, а за російською моделлю відмінювання, узаконеною правописом, схваленим КҐБ та КПСС.

Бачите, як розмиває нашу тональність експеримент, поставлений для торжества україножерських ідей! Експеримент цей – український правопис Лазаря Каґановича й Павла Постишева, і досі, з невеликими косметичними змінами „задіяний" в Україні.

Я звернувся лише до однієї Валуєвської риси сучасного правопису. А цих рис – десятки, і всі вони повторюють Валуєвську догму: не було, нема й не може бути!

Це все змушує мене звернутися до пані Матвієнко: Ваш короткий допис теж стоїть на цій позиції. На помилковій позиції.

Чи не краще обговорити проблеми правопису, вислухати всі погляди, щоб бачити увесь маштаб правописних проблем. Це ж тільки обговорення. Це ще не зміна любого Вам правопису. Але Ви навіть обговорення не хочете. То чи не нагадує така тенденція знову ж таки горезвісного Валуєва і його „пролетарських" послідовників?

(Збережено правопис автора)

Вісті Фундації імені Івана Багряного

Травень 2008 р., ч. 105

Микола Гоголь писав і українською мовою

Ще навчаючись у Ніжинській гімназії, Микола Гоголь на сторінках свого записника – „Книжка всякой всячини“ уклав цілий „малоруський лексикон“ – словничок українських слів. Там же було вміщено й фраґменти з „Енеїди“ Івана Котляревського, нотатки про народні звичаї тощо. А несподівано дослідники знайшли великий зошит, де рукою романіста переписано щось із 200 українських народних пісень. До речі, Михайло Максимович згадує, що М. Гоголь добре розмовляв українською мовою.

Одначе, й досі в жодному виданні творів письменника ніяких українських текстів не було опубліковано. Тим часом такі тексти, виявляється, є.

1964 року у Варшаві вийшов Українським культурно-освітнім товариством календар. На одній з його сторінок вміщено репродукцію досі невідомого листа М. Гоголя українською мовою, якого розшукав науковець Ярослав Грицьков’ян.

Микола Гоголь

20 років, від 1836 до 1848 року, М. Гоголь, як відомо, перебував, з невеликими перервами, за кордоном, найдовше – в Римі. Там, за межами України, він не забував рідного краю, опрацьовував „Тараса Бульбу“, підтримував дружні стосунки із своїми земляками, вихідцями з-над Дніпра – українцями, росіянами, поляками. До цих останніх належав Б. Залеський, якому й адресовано листа. Я. Грицьков’ян не розшифровує імені Залеського: чи це родоначальник української школи в польській поезії Юзеф-Богдан, чи громадський діяч, друг Тараса Шевченка по засланню Броніслав. Найвірогідніше, адресатом є перший – поет Богдан, який саме тоді, у 1842 і 1847 роках, бував у Римі.

Текст листа М. Гоголя такий (подаю його за сучасною транскрипцією й правописом, біля слів, які було важко розшифрувати, ставлю знак запитання в дужках): „Дуже-дуже було жалко, що не застав пана земляка дома. Чував, що на пана щось напало: не то соняшниця, не то завійниця (?), хай присниться їй лисий дідько, та тепер, спасибі Богу, бачу, пан, буцім кажуть, зовсім здоров. Дай же Боже, щоб надовго на славу усій козацькій землі і давав би чернецького хліба всякій болізні і злидням. Та й нас би не забував, писульки в Рим слав. Добре б було, якби й сам туди коли-небудь примандрував.

Дуже-дуже близький земляк, а по серцю ще ближчий, чим по землі – Микола Гоголь“.

Лист зберігається в Краківській бібліотеці Ягелонського університету.

Іван Глинський

Відгук на книгу Олександра Шугая „Через чужі пороги“

Минулого року в київському видавництві „Дніпро“ побачив світ роман Олександра Шугая „Через чужі пороги“. До речі, художній твір органічно доповнюють унікальні документи, щоденникові записи. Це третя книга епічного циклу „Притча про хату, або Сорок святих“. Нагадаємо: ґрунтовну передмову до першого видання („Танці з дияволом“ і „Гонитва за привидом“) написав відомий критик, лавреат Національної премії України ім. Тараса Шевченка Михайло Слабошпицький, охарактеризувавши вміння автора „виразно бачити, гостро відчувати“.

Нижче наводимо рядки з листа учасника Другої світової війни, колишнього політв’язня Леоніда Мартиненка з Градизька, Полтавської области.

„Читав її з глибокою цікавістю, нагадує мені мою військову службу в Німеччині 1946 року в Штам-Лаґері, неподалік Вюнсдорфу. Про те, що були ці війська більмом на очах десятки років, балакать не будемо, а от про побут основного – цим твором Ви дуже правильно схопили дійсність, усе – щира правда. Цей молодший сержант не міг до кінця збагнути ознак істинно московитського характеру деяких персонажів. Як українця, його непокоїло та ображало зневажливе ставлення до української мови з боку офіцерів-росіян, їх небажання, щоб українське слово бодай у невинних урапатріотичних поезіях потрапило на сторінки отих „Бойових листків“.

І цей молодший сержант був ображений у глибинах своєї душі, бо бачив і розумів це видиме ущемлення своїх національних прав. Він усвідомлював: українців у його частині є чимало навіть серед офіцерського складу (не кажучи вже про склад простих вояків), але про дискримінацію українського єства не смів висловитись, віковічний страх теж мав місце в свідомості в основному доброї, щирої української душі!

Я сам пригадую, як 1946 року щезла з Ленінської кімнати газетка „За честь Батьківщини“, яка надходила до нашої 23-ої мотострілецької бриґади. Її редаґував, здається, Андрій Малишко.

Раз чи два надходила одна маленька газетка білоруською мовою, але як же й висміювала, як упосліджувала її російська солдатня. А вже щодо газеток, скажімо, грузинською чи якоюсь із азіятськомовних народів, то їх не було ніколи, – російська великодержавна п’ята діяла розгнуздано і нахабно!

Книга „Притча...“ дуже цінна описом політичних новин в СРСР, зокрема висловлюваннями генсека Микити Хрущова, як їх розумів і трактував по-своєму головний персонаж твору. Зі свого боку, шановний Олександре Володимировичу, щиросердно заяляю, що Ви створили шедевр в українській літературі на початку XXI ст. Чи буде продовження опису подальшого життя головного персонажа „Притчі...“?

Звичайно, не завжди бувають сприятливі умови для авторської праці, на яку впливають різні фактори – як побутові, так і політичні. Ми живемо зараз в умовах, коли важко визначити щось наперед. Ми маємо ніби й незалежну державу, але якось ніби в непевному, підвішеному стані, слово „українець“ викинуто навіть з пашпортів! Сучасні україножери зчинили содом: што? Україна? Да ето же окраїна, оконєчность, ето же Новоросія, Малоросія, юг Росії.

А свобода слова? Навіщо вона, коли паплюжиться все українське, починаючи з особи Президента Ющенка? Україну маємо, але не українську по мові, бо розпаношилась воля „руського Ваньки“ з його

одвічною нахабністю та зажерливістю. Мені небайдужа майбутня доля нашої нещасної Вітчизни. Якщо ми не ввійдемо в НАТО – нас чекатиме нове рабство, нова російська неволя, а наслідки її будуть далеко жахливішими, ніж були в минулому!

Може, не так глибоко оцінив Вашу титанічну працю, але в українській літературі не так вже й багато творів подібної тематики, а Ваша книга – то одна з перших борозен на українській ниві... До речі, Ви плідно працюєте в Фундації ім. Івана Багряного, це робить Вам честь і пошану. Зичу Вам успіхів у всіх Ваших починаннях!“

* * *

Книгу Олександра Шугая „Притча про хату або Через чужі пороги“ можна придбати, виславши чек на 25 дол. на адресу Фундації.

Щиро дякуємо за підтримку!

Від часу появи останнього числа сторінки Фундації прислали пожертви Фундації такі особи: 1,000 дол. – **Григорій Шмигуль;** 200 дол. – **Марія Мала** в пам’ять Миколи Малого; по 100 дол. – **Олександер Кривенко, Михайло Коргун** для журналу „Бористен“ в Дніпропетровську, **Лариса і Олекса Біланюки** для журналу „Універсум“ у Львові, **Анатолій Валюх-Брантон** для хворих дітей; 50 дол. – **Марія і Василь Краснобрижі** в пам’ять батька Андрія Краснобрижого; по 40 дол. – **Томас Липовий** та **Олексій Кривонос**; по 25 дол. – **Наталка Савчук, Олександра Різник** та **Володимир Динисенко**; по 10 дол. – **Василь Савчук, Дмитро Сулик, Зіна Джус Ді Бол, Євген Лой** та **Ліда Джус.**

Управа Фундації щиро дякує всім жертводавцям та Павлові Хорошилові за проведення збірки пожертв та членських внесків до Фундації в Рочестері, Ню-Йорк, й просить далі підтримувати Фундацію своїми пожертвами, щоб Фундація можла допомагати Україні в закріпленні своєї незалежности, наведенні порядку, українізації та добробуту.

В фундації можна придбати видані Фундацією книги Івана Багряного: „Публіцистика“ – 25 дол., „Буйний вітер“ – 30 дол., „Людина біжить над прірвою“, „Огненне коло“ – про бій дивізії „Галичина“ під Бродами, „Розгром“ та „Чого я не хочу вертатися до СССР“ – 30 дол. та „Листування“ (два томи) – 50 дол., „Українська інтеліґенція на Соловках“ – Семена Підгайного, „Збірник на пошану Григорія Китастого“, „Фронтовими дорогами“ Віталія Бендера, „Український голокост 1933 р.“ Василя Гришкар – англійською мовою та „Симон Петлюра і євреї“– Тараса Гунчака – англійською мовою – по 15 дол.

Фундація має кільканадцять книг англійською мовою в перекладі Юрія Ткача по 7 дол. кожна: „Дуель“ та „За ширмою“ Бориса Антоненка-Давидовича, „Тяжкі часи“ – Остапа Вишні, „Це є Австралія“ Дмитра Чуба, „В тіні Сталіна“ Анатолія Дімарова та ін.

Фундація звільнена від федерального податку США. Щоб придбати якусь книгу чи стати членом Фундації, пишіть на адресу Фундації. Річна членська вкладка – 25 дол. США.

Дописи і листи до сторінки Фундації ім. Івана Багряного просимо посилати на адресу:
Bahriany Foundation, 811 S. Roosevelt Ave., Arlington Heights, IL 60005 USA
Сторінку редагує Олексій Коновал

Ігор Ігнатович – почесний доктор УВУ

Зліва: ректор Українського Вільного Університету д-р Іван Мигул вручає почесний докторат д-рові Ігореві Ігнатовичеві. В центрі – д-р Ярослава Мельник.

ТОРОНТО. – Ігор-Орест Ігнатович, президент фірми „Acuity Investment Management" в Торонто і відомий меценат, одержав почесний докторат від Українського Вільного Університету (УВУ) в Мюнхені – „за надзвичайні заслуги для українського і канадського суспільств, як харитативний, суспільно-політичний і мистецький діяч".

Урочиста церемонія надання докторату відбулася 4 лютого в Мюнхені.

Представлення виголосив проф. Орест Субтельний, відомий український історик з Торонто. Грамоту про докторат вручив проф. Іван Мигул, ректор УВУ, з участю проф. Альберта Кіпи, колишнього ректора, і проф. Ярослави Мельник, декана факультету філософії.

Церемонія відбулася з нагоди відзначення 88-ліття УВУ. У ній взяли участь майже 200 осіб.

УВУ діє згідно з чинним законодавством Баварії і має право надавати ступені маґістрів і докторів. Навчальний процес в УВУ проходить згідно з европейськими правилами. До університетських традицій належить надання почесних докторатів – як визнання надзвичайних заслуг в ділянці науки, політики, мистецтва. В цей спосіб УВУ вшанував досі ряд визначних особистостей – Папу Пія XII, Митрополита Максима Германюка, Патріярха Йосифа Сліпого, Посла Івана Яремка, Прем'єр-міністра Канади Джона Діфенбейкера, Сенатора Павла Юзика, Єпископа Ісидора Борецького, Митрополита Василя Федака, суддю Івана Сопінку.

Проф. О. Субтельний у своєму представленні наголосив, що І. Ігнатович, який родився в Торонто, заснував в 1990 році „Acuity Funds" і фірму„Accuity Investment Management", яка невдовзі стала першою канадською фірмою, що була запрошена як один з дорадників ООН в справах інтеґрації суспільних, екологічних і фінансових чинників в інвестиційному менеджменті. За успіхи у поєднанні високих інвестиційних досягнень з суспільною відповідальністю і охороною довкілля фірма в 2003 році одержала престижну нагороду „Globe Foundation".

Але І. Ігнатович не обмежився професійними і фінансовими успіхами, ставши щедрим жертводавцем на різні освітньо-виховні установи. Разом з дружиною д-ром Мартою Ігнатович він фінансово підтримує українські суботні школи, Пласт, Фонд „Дітям Чорнобиля". В 2005 році І. Ігнатович став співголовою кампанії зібрання 10 млн дол. на розбудову українського Дому опіки в Торонто.

У тому ж році 2005 Королівська Консерваторія в Торонто одержала від подружжя Ігнатовичів п'ятимільйонову пожертву на відновлення свого історичного будинку. На урочистому відкриті 2008 року будинок дістав нову назву – „Ihnatowycz Hall". І. Ігнатович також заснував стипендії для піяністів. Він підтримує в Онтаріо Королівський музей, Мистецьку ґалерію, Оперу, фінансово полегшив творче турне по Канаді Київського камерного хору.

У своїм виступі перед численною публікою – українською і німецькою мовами, д-р І. Ігнатович сказав: „Українське походження відіграло центральну ролю в моєму вихованні і продовжується дотепер. Мій батько пристрасно вірив у потребу брати активну участь у житті своєї громади". Далі він говорив про вагому ролю УВУ впродовж 88 років у плеканні і поширенні правди про Украйу, підкреслюючи відповідальність нас усіх за освітній і моральний стан людства.

д-р Дарія Даревич,
голова НТШ в Канаді

Зібрали харчі для незаможних

НОРТ-ПОРТ, Фльорида. – Парафіяни Собору Входу в Храм Пресвятої Богородиці в березні провели збірку харчів для незаможних громадян. Під проводом пароха о. Северина Ковалишина, Анни-Марії й Івана Суслів парафіяни разом з добровольцями відсортували і запакували понад 500 фунтів продовольства, а 30 березня перевезли його до харчового складу Армії Спасіння в Норт-Порті, де передали зібране управительці Марджі Дюшармей. Вона вдячно прийняла дар, який наповнив майже порожний склад.

Ліда Білоус

Учасники кампанії (зліва): Анна-Марія Сусла, Ліда Білоус, парох о. Северин Ковалишин з донею Ксенею, Іван Сусла.

Працівники Армії Спасіння (зліва): Марджі Дюшармей, Керолан Дероув, Трейсі Барнз з харчами з церкви.

Молоді ощадники „Самопомочі" виграють подарунки

Уляна Гриневич, віце-президент Кредитівки, вручає виграш членці „Юнацького ощадного клюбу".

ЧИКАҐО. – В грудні 2008 року Українсько-Американська Федеральна Кредитова Спілка „Самопоміч" впровадила нову програму дитячих заощаджень „Юнацький ощадний клюб". Діти віком до 18 років, які записалися в члени цього клюбу, отримують подарунки, коли вкладають ощадності на рахунок. Вони також були учасниками особливого розігрування подарунків після Різдвяних свят. Четверо дівчат і чотири хлопці отримали „mp3 player" в подарунок від Кредитівки за участь у цій програмі.

Чергове розігрування подарунків для членів клюбу відбудеться 3 липня. У льотереї можуть брати участь члени клюбу, яким ще не виповнилося 18 років у день її проведення. Буде розіграно два „mp3 player" (одному хлопцеві й одній дівчині) у кожній філії та при кожній українській школі, яка бере участь у програмі дитячих заощаджень.

Влодко Тюн

УКРАЇНА І СВІТ

Дорога додому мистця Івана Марчука

Зліва: Михайло Ратушний, Дмитро Павличко, Іван Марчук, Віктор Литвинчук.

ЗБАРАЖ, Тернопільська область. – Національний заповідник „Замки Тернопілля" організував виставку картин одного з найбільш знаних у світі художників сучасности Івана Марчука, яка має назву „Дорога додому".

На відкриття виставки в замковий палац міста приїхали поет Дмитро Павличко, начальник Управління Міністерства реґіонального розвитку і будівництва України Віктор Литвинчук, численні представники органів державної влади та громадськости.

І. Марчук – Народний художник України, лавреат Національної премії ім. Тараса Шевченка, лавреат Всеукраїнського конкурсу „Людина року-2003", кавалер номінації „100 великих людей України", член „Золотої ґільдії" Міжнародної академії сучасного мистецтва в Римі. Він ввійшов у список „100 геніїв, нині сущих в світі", за версією британської консалтинґової компанії „Creators Synectics".

А почав свій життєвий і творчий шлях майбутній художник з села Москалівка на Тернопільщині. Вчився у Львові, в Інституті прикладного мистецтва ім. Івана Труша, в 1960-их роках працював в Києві, з 1989 року – в Австралії, Канаді, США.

У 2001 році повернувся в Україну, де продовжує працювати, розпочавши період творчости, який буде зв'язаний з рідним краєм.

Володимир Чайка

Відкрито погруддя-барельєф св. п. д-ра Мирослава Грищишина

ЛЬВІВ. — 4 серпня 2008 року відбулося відкриття погруддя-барельєфа на вшанування професора медицини св. п. Мирослава Грищишина праці відомого тернопільського скульптора, члена Національної Спілки художників України Василя Купецького.

М. Грищишин 17-річним юнаком виїхав з України до Німеччини де закінчив медичні студії, а фахового удосконалення набував у США та Швеції. У Бафало М. Грищишин був авторитетним спеціялістом у ділянці хеміотерапії, а згодом очолив там катедру акушерства та гінекології Медичного університету.

Професор був дорадником пацієнтів Центру репродуктивної ендокринології, довголітнім дійсним членом Американської колеґії акушерів-гінекологів Бафало, активним членом Українського лікарського товариства Північної Америки та Всесвітньої Асоціяції українських лікарських товариств, членом понад 20 професійних асоціяцій та товариств, у тому числі „Рідної школи" та Наукового Товариства ім. Шевченка.

Після проголошення незалежності України він, разом з іншими членами Українського лікарського товариства США, активно допомагав професорам, викладачам і акушерсько-гінекологічним клінікам Львівського медичного університету стосовно осучаснення методів викладання в Україні, відповідно до Американської міжнародної програми медичного співробітництва охорони здоров'я.

Завдяки М. Грищишинові в Україні було відкрито три Центри здоров'я жінки та захворювань молочної залози. Перший – у Львові а два інші – в Києві та Одесі.

Невтомна праця науковця, медика, патріота була виявом його любови до рідної України.

На відкритті барельєфа професора д-ра М. Грищишина у Львові, крім місцевих колеґ-лікарів та друзів, була дружина покійного Ліда Грищишин, його діти та внуки, що з цієї нагоди приїхали з Америки.

Орися Теслюк

На відкриті барельєфа вшанування пам'яті професора д-ра Мирослава Грищишина, справа – Ліда Грищишин з дітьми і внуками.

НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ім. ШЕВЧЕНКА в АМЕРИЦІ

запрошує на презентацію видання НТШ-А

Першої книги Американського тому

„Енциклопедії Української Діяспори“

Редактори

д-р Василь Маркусь та д-р Дарія Маркусь

Учасники презентації:

д-р Орест Попович

Вступне слово

Володимир Баранецький
д-р Володимир Василакій
Микола Галів
д-р Ярослав Заліпський
Надія Заяць *(адміністратор ЕУД)*
д-р Олександер Лужницький

В суботу, 9 травня 2009 року
о 5-ій годині по пол. в будинку НТШ
63 Fourth Ave (між 9-ою і 10-ою вулицями).
New York, NY 10003

Вістки з Острозької академії

Зліва: декан факультету романо-германських мов Острозької академії Світлана Новоселецька, віце-консул Республіки Польща Марта Павлік, завідувач катедри чужоземних мов та технічного перекладу Львівського національного університету безпеки життєдіяльности Богдан Шуневич, д-р Василь Жуковський, д-р Валерій Полковський на конференції „Міжкультурна комунікація: мова-культура-особистість“.

Фото: Ярослав Мізерний

Ректор університету Ігор Пасічник та директор Інституту досліджень української діяспори Алла Атаманенко на конференції з міжкультурної комунікації.

Створено Національний студентський союз

ОСТРОГ, Рівненська область. – У Національному університеті „Острозька академія“ провідники органів студентського самоврядування України підписали Меморандум про співпрацю, яким створили Всеукраїнську молодіжну громадську організацію „Національний студентський союз“.

8-9 березня в академії відбувся з'їзд провідників органів студентського самоврядування України, у якому взяли участь студенти з 50 найвідоміших університетів Києва, Львова, Закарпаття, Дніпропетровська, Донбасу, Вінниці, Сум, Луганська та ін.

Потребу у створенні нової студентської організації Анатолій Ігнатович, співголова ініціятивної групи, який представляв Національний університет „Львівська політехніка“ пояснив тим, що ті студентські організації, які існують, не здатні захищати права студентів через відсутність ініціятиви і через підпорядкування певним вищим державним органам.

Відбулися перші установчі збори новоствореної організації, на яких студенти обговорили стратегію розвитку та напрямки діяльности, обрали її президента, яким став А. Ігнатович.

Дні науки в академії

У Національному університеті „Острозька академія“ 19-20 березня, за підтримки Українського історичного товариства (УІТ), відбулася XIV наукова викладацько-студентська конференція „Дні науки“, присвячена пам'яті визначного науковця Миколи Ковальського.

Вулиця М. Ковальського в Острозі, катедра історії його імені в університеті, ґрант, який вручається до дня народження науковця найкращим студентам-історикам, – це вдячність професорові за понад 500 друкованих праць, заснування і становлення наукової школи українського джерелознавства та леґендарну ще за його життя науковy діяльність.

Працю М. Ковальського „Основи науково-дослідницької та самостійної роботи студентів“ Міністерство освіти і науки України рекомендувало до використання в усіх вищих закладах освіти України.

19 березня М. Ковальському виповнилося б 80 років. Вшанувати пам'ять видатного історика зібралися його учні та послідовники з Дніпропетровська, Києва, Хмельницького та інших міст, професори та студенти академії. Учасників конференції привітали ректор університету Ігор Пасічник та проректор з навчально-виховної і наукової роботи Петро Кралюк.

Декан факультету міжнародних відносин, директор Інституту досліджень української діяспори Алла Атаманенко прочитала вітання учасникам конференції від президента УІТ, почесного професора академії Любомира Р. Винара.

На конференції виступили з доповідями Юрій Мицик, Віктор Атаманенко, Руслана Каламаж, Віктор Брехуненко, Іван Топішко.

Наприкінці засідання І. Пасічник вручив іменну стипендію М. Ковальського за високі успіхи у навчанні студентці Людмилі Мирончук, А. Атаманенко провела презентацію нових книжкових видань Інституту дослідження української діяспори та УІТ.

Конференція продовжила роботу у вигляді 25 секційних засідань за участі викладачів, аспірантів та студентів академії та учасників з інших міст.

У десятці найкращих університетів України

„Українська правда“ опублікувала оцінку університетів України, у якій Національний університет „Острозька академія“ посів дев'яте місце. Оцінку визначали працедавці, які зазначили, випускників яких університетів вони взяли б на працю з радістю, а кого взагалі не хотіли б бачити на своєму підприємстві. В оцінюванні взяли участь експерти з 25 провідних компаній України та консультант з комплексних комунікацій Дмитро Сікорський.

Перше, друге і третє місця посіли відповідно Національний університет ім. Тараса Шевченка, Національний університет „Києво-Могилянська академія“, Харківський державний університет. Далі – Донецький державний університет, Львівський національний університет ім. Івана Франка, Дніпропетровський національний університет, Київський політехнічний інститут, Київський національний економічний університет. Десяте місце – Національний авіяційний університет.

Конкурс знань про УПА

Заступниця голови Світової Федерації Українських Жіночих Організацій Наталя Даниленко, почесний член Острозького академічного братства, є організатором багатьох конкурсів студентських наукових робіт, що мають мету навчити молоде покоління шанувати історію та записувати свідчення, що матимуть історичну цінність у майбутньому.

Перші конкурси були присвячені видатній меценатці княжні Гальшці Острозькій, історії Острога та Острозької академії, операції „Вісла“. У 2008 році Н. Даниленко організувала конкурс, присвячений Українській Повстанській Армії. У січні було нагороджено переможців конкурсу. Перше та друге місця посіли відповідно студенти Віталій Бондарчук з темою „Національно-визвольний рух на Південній Волині у 1940-1950-их роках“, та Андрій Стрижак з темою „Тактика і стратегія ОУН на початковому етапі Другої світової війни“.

Міжнародна конференція з міжкультурної комунікації

Третя Міжнародна науково-практична конференція „Міжкультурна комунікація: мова-культура-особистість“ розпочалася 2 квітня і зібрала в Острозькій академії науковців з 36 вищих навчальних закладів України, що складають славу філологічної науки. Почесною гостею стала віце-консул Республіки Польща Марта Павлік.

На пленарному засіданні виступили науковці, що представляли Україну, Польщу, Канаду, Сполучені Штати Америки, – Анатолій Худолій, Богдан Шуневич, М. Павлік, Валерій Полковський, Дональд Фінні.

Доповіді були присвячені Україні у контексті світової міжкультурної комунікації.

Наприкінці пленарного засідання керівник видавництва „Нова книга“ Олена Березова презентувала удосконалений українсько-англійський словник, над яким упродовж трьох років працювало чимало науковців.

Олексій Костюченко
Анна Вакуленко,
Вікторія Скуба

Наталя Даниленко (в першому ряді п'ята зліва) серед переможців конкурсу знань про УПА.

Фото: Ярослав Мізерний

ПОДОРОЖІ

Квітень на Святій Землі

Левко Хмельковський

З „АероСвітом" – у далекий світ

Минулого року авіокомпанія „АероСвіт-Українські авіолінії" відзначала в Ню-Йорку п'ятиріччя летів через океан, і під час льотерії сестри Наталя і Надія Павлишини дістали з скриньки картку з моїм прізвищем. Мені дісталися два квитки на повітряну подорож в будь-яке місце призначення. Я вибрав Святу Землю – Ізраїль. Увечорі 26 березня на летовищі ім. Кенеді великий літак прийняв мене з дружиною. Бортпровідник Сашко Гриценко відразу запропонував мені українські газети, серед яких були „Свобода" і „Український тижневик". Я дізнався, що авіокомпанію очолює Костадін Ботєв, добре відомий американським українцям з його праці в ню-йоркському представництві „АероСвіту".

У 1994 році ця авіокомпанія стала одним з перших українських авіоперевізників, що запропонували пасажирам лети на сучасних літаках. У жовтні того року „АероСвіт" отримав свій перший „Боінґ-737", на якому почав лети з Києва до Росії, Ізраїлю, Греції, Кіпру. Відтоді „АероСвіт" став провідним авіопідприємством України за кількістю перевезених пасажирів.

Упродовж 2002-2004 років компанія відкрила п'ять безпосадкових трансконтинентальних маршрутів між столицею України та Банґкоком, Ню-Йорком, Торонто, Делі і Пекіном, а з 2006 року у співпраці з авіокомпаніями-партнерами продовжила мережу повітряних маршрутів до Тель-Авіву, Неаполю, Шанхаю, інших міст. На початку 2007 року було засновано альянс „Українська авіяційна група", об'єднано маршрутні мережі та створено принципово новий розклад летів. Авіопарк „Української авіяційної групи" складається з 30 повітряних суден: 17 літаків „Boeing", двох „Airbus-320", дев'яти Як-42 і трьох Ан-24. Вони обслуговують 60 міжнародних повітряних ліній.

Ми летіли однією з них, з пересадкою на київському летовищі „Бориспіль". Цікаво було побачити нові термінали летовища, крізь які щороку проходять понад 4 млн. пасажирів. Моїй дружині Лесі було цікаво пригадати 1959 рік, коли вона як метеоролог обслуговувала лети з нового летовища і чекала біля злетної смуги на літак, який мав забрати її після праці до Києва. Довкруги було тоді порожнє поле...

У сальоні літаків під час чотирьох наших летів було по-домашньому затишно. Обслуга прагнула до неформального спілкування з пасажирами, і це нас тішило. Відразу скажу, що бортпровідники розмовляли гарною українською мовою. Щоправда, кінофільми були переважно чужинські і, як на мене, не найкращі... Але це вже як на чий смак...

Дбають про пасажирів бортпровідники „АероСвіту" Катерина Омельченко, Юрій Богун і Лілія Хижняк.

Українці в Ізраїлі

У центрі Єрусалиму ми побачили крамницю з великим написом про те, що у ній розмовляють українською мовою. Звісно, торгували у крамниці не українці, але комерційна зацікавленість змусила працівників вивчити мову України, з якої виїхало до Ізраїлю близько 500 тис. осіб, переважно євреїв.

У 1979 році євреї-вихідці з України утворили Товариство єврейсько-українських зв'язків, а у 1992 році – Асоціяцію українських студій, до якої увійшли близько 300 вчених, які цікавляться українською тематикою. У 1994 році в Єрусалимі було відкрито першу українську бібліотеку.

Починаючи з 1994 року в Кнесеті та у Верховній Раді України діють парляментські асоціяції дружби. Але тепер в Ізраїлі проживає також 35 тис. етнічних українців – членів змішаних сімей, які є громадянами цієї держави.

Серед них – власний кореспондент Українського радіо в Ізраїлі і постійна дописувачка „Свободи" Світлана Глаз. Вона народилася і виросла в Березані біля Києва. Товариство проводить численні культурні вечори з нагоди українських свят і річниць, підтримує ділові зв'язки з Посольством України. Усе ж в цілому життя ізраїльських українців нелегке. Численні єврейські вихідці з України зберегли російську мову, яку чутно на кожному кроці. Разом з нею відчутне негативне наставлення до України і українців, яких намагаються зобразити носіями антисемітизму. Долати такі настрої дуже важко, тому що населення слабко поінформоване в історії українсько-єврейських взаємин.

Зокрема офіційний Ізраїль не визнає Голодомор 1932-1933 років в Україні актом етнічного геноциду. Провідники держави вважають, що Голодомор був найбільшою трагедією українського народу і закликають до його подальшого вивчення.

Український єврейський комітет, який в Україні очолює народний депутат Олександер Фельдман, заявляв про свою незгоду з цією позицією. О. Фельдман зіткнувся з відсутністю інформації про Голодомор в Ізраїлі, тому комітет продовжує інформування ізраїльської громади про трагедію Голодомору.

В Ашдоді привернув увагу обеліск на честь українського письменника і політичного засланця Володимира Короленка, який активно виступав в обороні прав єврейського населення Росії. Чи знають про це мешканці міста?

Життя в Ізраїлі в цілому – нелегке. Бракує води, влітку докучає страшенна спека, постійно існує загроза війни і терористичних акцій. За таких умов варто б забути національні непорозуміння і разом будувати нову державу.

(Закінчення в наступному числі)

Українська мозаїчна ікона в Соборі Благовіщення Богородиці у Назареті.

Обеліск в пам'ять Володимира Короленка в Ашдоді.

У Єрусалимі розмовляють українською мовою.

Власний кореспондент Українського радіо в Ізраїлі Світлана Глаз.

НОВИНИ ЛІТЕРАТУРИ І МИСТЕЦТВА

Модерн в українському балеті

ДНІПРОПЕТРОВСЬК. – Мій дідусь частенько згадував слова російського клясика Миколи Некрасова: „Ех, мій друже, і ти, мабуть, лиха побачив, якщо сльози – з веселої пісні!”. Я частенько бачу сльози глядачів у фіналі драматичної вистави, яка не обов’язково є трагедією. Я бачив сльози під час деяких епізодів оперних спектаклів, викликані геніяльною музикою і бездоганним вокалом. Я бачив сльози у кінотеатрах, коли на екрані були мелодрами, психологічні фільми, а не безперевний показ бійок та стрілянини.

Для мене сльози глядача – святе. І сльози суму, і сльози радощів, – твір мистецтва з гідним його виконанням, безумовно, безпосередньо впливає на нервову систему людини, на психіку. Нинішні психологи це називають тимчасовим кодуванням, а фізики – резонансом нервової системи.

Чому ж глядачі ніколи не плачуть, коли дивляться хореографічне дійство? Шукаючи відповіді на це запитання, я пішов до Дніпропетровського академічного театру опери та балету на прем’єру „Деґаже – від клясики до модерну”. Деґаже – це термін з фехтування, коли відводять зброю супротивника, щоб самому зробити вирішальний удар.

Мені сподобалося, що автори цього театрального проєкту, розуміючи, що поставили експериментальний балет, замість чіткого зазначення жанру скромно написали „Ґала-спектакль у двох відділеннях”. Ну що ж, будемо ставитися до нього як до святкового, урочистого, яскравого видовища, а не як до балету.

Перше відділення. Вісім балерин та один танцівник демонструють техніку балету початку XIX ст., якому була притаманна „унікальність вишуканого хореографічного мережива, чарівність почерку та стилю”, як говорить Заслужена артистка України Зінаїда Зінченко, котрій належить ідея вистави і використання старовинної хореографії. Вона тривалий час працювала за межами України, приїхала до Дніпропетровська лише два роки тому й відразу почала мріяти про таку виставу.

Духові балету давніх часів відповідає і вбрання балерин – клясичні пуанти, пачки – досить довгі, до коліна, корсети.

У першому відділенні було п’ять балетних мініятюр, проте наприкінці його учасники дійства почали виступати сольо, демонструючи досягнення індивідуальної техніки. Сюжет мала лише єдина з мініятюр, створена на основі балету данського композитора Германа Левенсхольда „Сільфіда”. Цю крихітну трагічну історію заля сприйняла найактивніше і аплодувала найпотужніше. Але сліз не було.

Про друге відділення писати простіше – танцюють чоловіки та одна балерина. Вразив ансамбль різноманітних барабанів, який вишикувався біля лаштунків і динамічно збуджував глядачів чудовим виконанням ритміки сольо, беручи участь у загальному музичному супроводі балету. Цьому сприяло цікаво створене підсвічування виконавців та самих барабанів спалахами червоного світла від потужних прожекторів. Музика – сучасна. Одяг – сучасний. Спільного сюжету немає. Сліз радости чи евфорії у глядачів теж не було.

У середині XIX ст. геніяльний данський танцівник і балетмайстер Август Бурнонвіль створив новий балет, у якому„віддзеркалив ідеали та боротьбу” в суспільстві тих часів. Будемо сподіватися, що і дніпропетровські мистці знайдуть, що і як показувати засобами хореографії, аби душа глядача тремтіла, вібрувала, відгукувалася...

Володимир Єфимов

Сцена з вистави „Деґаже“.

Заслужена артистка України Зінаїда Зінченко виставою задоволена.
Фото: Володимир Єфимов

Прем’єра „Ер Тоштук“

Мистецька група „Яра“, відома з своїх постановок ориґінальних п’єс під керівництвом Вірляни Ткач, від 27 березня до 12 квітня в театрі „Ля Мама“ в Ню-Йорку представила знову цікаве дійство, цим разом базоване на кирґизькому епосі.

НЮ-ЙОРК. – Постановка „Ер Тоштук“, яку здійснила Мистецька група „Яра“, дала відчути ту культуру. Стиль і зміст цього дуже візуального театрального дійства стояв справді якраз на границі Европи та Азії. Вірляна Ткач, яка ставила ту постановку з Кенжеґуль Сатибалдієвою, провадить „Яру“, яка спеціялізується в ориґінальних п’єсах, які досліджують сучасні питання, уживаючи матеріяли з Східньої Европи.

„Ер Тоштук“ оснований на кирґизькому епосі, який вперше був записаний у XIX ст., але, мабуть, йому тисячі літ. Молодий воїн Тоштук іде в підземелля, де переживає різні пригоди, заки він зможе одружитися.

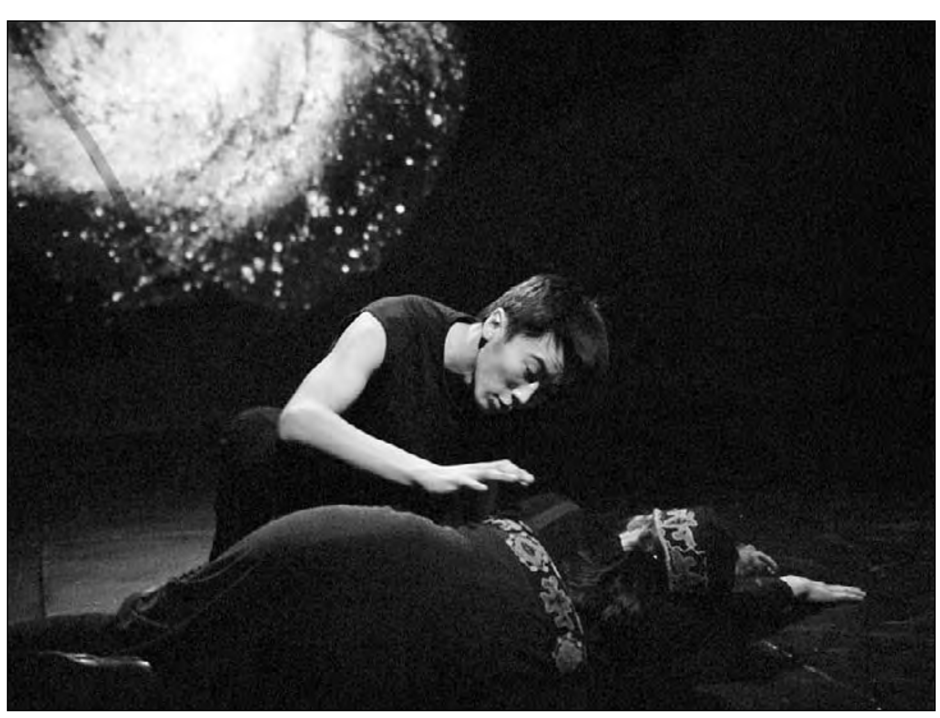
В постановці брали участь двоє нюйоркських і п’ять кирґизьких акторів, які добре співтворять дію. Більшість діялогів є по-кирґизьки, а деякі по-англійськи. Це так вдало злучене, що дія не сповільняється і ви не розгублюєтеся.

Сценографія допомагає настроєві. Кирґизький музикант (Нурбек Серкебаєв) сидить під скульптурою кучерявого білого дерева і акомпаніює на традиційних інструментах. Костюми прикрашені кирґизькими вишивками.

Епос повний гумору і пластики. Кирґизький актор Азамат Серкебаєв, який грає чарівного магічного коня Чалкуйрука, віддає кінські прикмети кожним іржанням, копанням ногою і виглядом. Його гра повинна бути прикладом для кожного актора в Ню-Йорку, особливо для тих, які зацікавлені пластикою. Коли кінь тужить за домом і своїм табуном, ви хочете теж заплакати і дати йому грудку цукру. Також наречена Кенжеке, яку грає американка Сузен Гайон, справді чарівна. У головній ролі кирґизький актор Умарбек Кадиров чудово представляє недосвідчену зарозумілість, яка виростає у хоробрість і ґалантність.

„Ер Тоштук“ — це самоцвіт, який приносить новий смак нюйоркчанам.

Ґвен Орел

Умарбек Кадиров і Айнура Кахкинбек у виставі „Ер Тоштук“.
Фото: Макото Такеучі

15-18 травня: зустріч українських журналістів на Союзівці

КЕРГОНКСОН, Ню-Йорк. – Спілка Українських журналістів Канади й Америки 15-18 травня проводить на Союзівці з’їзд працівників українських засобів масової інформації, а також і журналістів, які за фахом не працюють.

15 травня відбудеться прийняття-зустріч делеґатів і гостей, концерт дуету „Писанка“ – Заслужених артистів України Оксани Савчук та Івана Кавацюка.

16 травня на першій сесії буде розглянуто тему „Четверта хвиля“ (доповідач Мирослава Роздольська), на другій сесії по полудні на сесії „Журналісти і громада“ доповідатимуть д-р Аскольд Лозинський і д-р Мирон Куропась. Того ж дня відбудеться третя сесія, доповідь-дискусія „Журналістська етика“ (ведуча Рома Гадзевич, головний редактор часописів „Свобода“ та „The Ukrainian Weekly“. Увечорі відбудеться бенкет, на якому головну доповідь виголосить Василь Ілащук, президент Телерадіокомпанії України.

17 травня у першій половині дня триватиме з’їзд спілки, після чого почнеться четверта сесія „Українська мова“ (доповідач Стефан Ґеник-Березовський, керівник телепрограми „Світогляд“). Тема п’ятої сесії „Новини з України“ (доповідач Оксана Соколик-Сидорчук, керівник радіопрограми „Пісня України“ в Торонто, тема шостої сесії – „Електронні засоби масової інформації (дискусія).

18 травня з’їзд завершить працю.

Умови перебування учасників з’їзду: по дві особи в кімнаті, за три ночі, харчування і бенкет – 300 дол. від особи.

Зауваги і поради просимо слати на електронну адресу голови Спілки Юрія Клюфаса: jurij@kontakt.ca або jurijk@gmail.com. Тел.: (416) 410-1155.

Олександер Харченко,
член управи Спілки Українських журналістів Канади й Америки

Компанія „Вестерн Юніон“ починає Всесвітню брендову кампанію

Працівники компанії представляють новий бренд „Так!“

ЕНҐЛВУД, Кольорадо. – 18 березня вперше за свою 150-річну історію компанія „Вестерн Юніон“ виступила з ініціятивою ґльобального бренду під назвою „Так!“.

Софія Фрейдер, управитель компанії в Европі, сказала: „Чи може батько передати свої гроші синові, котрий перебуває далеко від нього? Так! Чи може сестра надіслати молодшому братикові подарунок на день народження у лічені хвилини? Так! Чи можна бути певним, що ваші гроші потраплять до адресата? Так!“

Серед партнерів компанії є відомі банки „Аванґард“, „Альфа-банк“, БІН, „Майстер-банк“, ВТБ24, Українська фінансова група, „Аваль-банк“, „ПриватБанк“ та ін.

Маючи понад 35 тис. пунктів обслуговування у країнах СНД та Балтії, компанія „Вестерн Юніон“ надає послуги з грошових переказів.

Даніел Діаз

Книжки, надіслані до бібліотеки тижневика „Свобода“

Любов Василів-Базюк, „Україна на тернистому шляху до Духовного визволення“, особисті спостереження авторки під час поїздок до України. Думки висловлені як поради для майбутніх поколінь, які будуть працювати для добра Української самостійної держави та народу на шляху до Духовного визволення. Видавничий дім „Букрек“, Чернівці, 2008 рік.

Юрій Руснак, „Село Березка – загублене у спогадах“, розповідь про українців, безвинно убитих 11 квітня 1945 року поляками. Львів, 2009 рік.

Андрій Сороковський (упорядник), „Матеріяли до історії українського патріярхального руху (1963-2001)“, збірник статтей, документів, присвячений незвичайному явищеві в історії Української Церкви – мирянському рухові за визнання патріярхату Української Греко-Католицької Церкви. Видавництво „Свічадо“, Львів, 2009 рік

Френк Гетер, „Атлас анатомії людини“,четверте україномовне видання. Книга складається з вісьмох розділів, побудованих відповідно до топографічного принципу. Атлас можуть використовувати студенти, викладачі та лікарі-практики. Видавничий дім „Наутілус“, Львів, 2009 рік.

Михайло Палій, „Бібліографія джерел до історії українців у Сполучених Штатах Америки і Південної Америки“, в книзі подано газетні, журнальні й календарні, статті, публіковані у пресі української еміґрації в Европі, Америці, Бразилії. Видавництво „Синтез поліґраф“, Тернопіль, 2009 рік.

Олена Теліга, „Вітрами й сонцем Бог мій шлях намітив“. Це тільки частка доробку відомої української письменниці, яка в роки Другої світової війни проживала в Рівному, співпрацюючи у редагованій Уласом Самчуком газеті „Волинь“. Видавництво „Азалія“, Рівне, 2009 рік.

Петро Потічний. „My Journey“. У 122-сторінковій оповіді англійською мовою автор представляє рейд вояків Української Повстанської Армії на Захід у 1947 році. Будучи учасником рейду, він подає читачеві цікаві обставини переходу через Словаччину, Польщу та Чехію аж до Баварії. Видавництво „Літопис УПА“, серія „Події і люди“ книга 4, Торонто-Львів, 2008 рік.

Антон Кучерук, „На шляху правди немає смерти“, твори. У книжці вміщено поетичні та прозові твори автора (літературний псевдонім Антін Давен) – одного з співробітників газети „Волинь“ у Рівному під час Другої світової війни. Видавництво „Азалія“, Рівне, 2008 рік.

Тарас Бульба на малюнках студії „Зерна“

За кіносценарієм Олександра Довженка. Продовження. Початок в чч. 12-17.

Опинившись у кімнаті, Андрій побачив жінку, яка, здавалося, застигла і закам’яніла у якомусь швидкому русі.

Здавалося, немов вона хотіла кинутись до нього і раптом зупинилась.

І він завмер, здивований, перед нею, він відчував у своїй душі побожний страх і стояв нерухомо. Вона підійшла до нього, вражена виглядом козака, що постав у всій красі і силі юнацької мужности.

Увійшла татарка з блюдом нарізаного хліба. Панночка взяла хліб, піднесла до уст і почала їсти.

У запорозькому таборі все спало. І ніхто не чув, як підкрався польський загін, що поспішав до Дубно, на виручку обложеним, і як почав він рубати і колоти сонних запорожців і в’язати курінного Переяславського куреня старого козака Хліба та інших козаків, як відчинилася кріпосна брама і прийняла сміляків, яких переслідували, прокинувшись, запорожці. І вони не чули: Андрій поцілував панночку в уста, що припала до щоки його, і не байдужі були вуста. Вони відповіли тим самим, і в цьому обопільно злитому поцілунку відчувалося те, що один тільки раз у житті дано відчути людині.

Ранній ранок. Тарас стояв між возами і, роздивляючись на всі боки, питав себе:

– Андрій... Куди б це подівся Андрій? Не придумаю. Забрали сонного в полон? Та не з таких Андрій. А між убитими теж не видно.

Похнюпивши голови, козаки шанобливо стояли перед кошовим.

– Так от що, панове-братове, скоїлося цієї ночі. От до чого довела горілка...

Козацькі ряди тихо стояли перед мурами. Не було ні на кому золота. Були на запорожцях прості кольчуги і свити та червоноверхі смушеві шапки.

Про можливий союз...

(Закінчення зі стор. 3)

лами", а утворити коаліцію трьох. В. Литвина обрали головою парламенту, потім всіх накрила ґльобальна фінансова криза, і стало не до конституційних змін.

Останні новини

Четвертий етап, якщо його можна так назвати, розпочався навесні 2009 року, і знову сторони застигли в одному кроці від обійм. За даними „Української правди", останні два тижні прем'єр принаймні двічі проводила переговори з Партією Реґіонів про ухвалення нової Конституції.

Для того, щоб голова Партії Реґіонів мав ґарантії, Ю. Тимошенко погодилася з обранням президента у парляменті. Рік тому, навесні 2008 року, вона була категоричним противником цього – боялася наслідків гніву народу, в якого забирали право всенародних виборів. Однак, зараз, в умовах стрімкого зниження рейтинґу, вона готова і не на такі поступки.

І все одно, будучи обраним у Верховній Раді, В. Янукович не погоджувався на вузькі повноваження президента, оскільки в цьому разі комбінація втрачала для нього сенс. Зокрема В. Янукович наполягав на тому, що він як „парляментський президент" повинен мати право вносити кандидатури на посади глави Нацбанку та Генерального прокурора – тобто, по-суті, контролювати не просто дві ключових установи в державі, а всю фінансову та правоохоронну владу.

Ю. Тимошенко, яка за часів перебування на посаді прем'єра неодноразово нарікала на відсутність у неї впливу на НБУ та прокуратуру, не погоджувалася на цей варіянт.

За словами джерел „Української правди", на останніх переговорах було знайдено компромісне формулювання: президент, обраний у парляменті, зберігав право вносити кандидатури глави Нацбанку і Генпрокурора протягом терміну повноважень Верховної Ради 6-го і 7-го скликання. А з 8-го скликання ці посади мали би відійти до коаліції.

Таким чином, у В. Януковича в разі обрання президентом, зникала б спокуса для розпуску парляменту, оскільки таким чином автоматично зменшувався і період його впливу на Генпрокуратуру і Нацбанк.

Крім того, було знайдено компроміс щодо формування суддівського корпусу. Під час попередніх равндів переговорів передбачалося це робити на всенародних виборах. Однак, на останньому етапі було узгоджено іншу редакцію – судді з визначеного кваліфікаційною комісією переліку не обиралися б, а визначалися методом жеребкування. Це мало б вивести майбутніх суддів з-під залежности, зробивши непотрібним залучення ними спонзорів для проведення виборчої аґітації. Суддя, обраний на жеребкуванні, за логікою авторів ідеї, не був би нікому нічим зобов'язаним.

Крім того, за наполяганням БЮТ переговорники погодилися на парляментські вибори в два тури, за якими остаточний переможець отримував 226 голосів.

Чим закінчиться нинішня серія зближення опонентів, стане відомо після травневих свят. Співрозмовник „Української правди", наближений до переговорів, вирішальним вважає перший сесійний тиждень після травневих свят, з 12 по 15 травня. „Якщо в ці дні проєкт змін до Конституції не буде поданий до Конституційного суду на експертизу, то ламається весь графік", – зазначив він.

Для отримання вердикту КС депутати спочатку мають зібрати 150 підписів під проєктом змін, а потім проголосувати 226-ма голосами за подання проєкту до Конституційного суду на експертизу.

За логікою, щоб політреформа відбулася, судді мають видати свій вердикт до 17 липня, коли закінчується нинішня сесія, щоб на цій же сесії парлямент попередньо схвалив проект змін до Конституції. Остаточне ж голосування – у вересні 300 голосами.

Однак, насправді такий жорсткий графік – не догма. Конституція не містить прямої вимоги, щоб схвалення в першому читанні відбулося на черговій сесії. Тобто теоретично для попереднього схвалення може бути зібрана позачергова сесія – наприклад, у серпні, а голосування в цілому 300-ми голосами „за" – на наступній сесії, яка почнеться 1 вересня.

Цей процес неможливо реалізувати без голови Верховної Ради – надто часто йому треба ставити свій підпис в процесі змін до Конституції. А В. Литвин відверто боїться створення мега-коаліції. Коли в них буде 300 голосів, „золота акція" спікера девальвується.

Він фактично вибуває з гри, і навіть якщо йому ґарантуватимуть збереження на посаді, реалізувати це неможливо. Після того, як минулої осені Ю. Тимошенко відмовилася виконувати коаліційну угоду з „Нашою Україною-Народною самообороною" в частині одночасної відставки прем'єра і голови парляменту, її підпис втратив будь-яку вагу.

Головне ж, що стримує внесення змін до Конституції – це не лише взаємна недовіра, а втрата мотиву для В. Януковича. Рік тому він боявся стрімкого зростання рейтинґу Ю. Тимошенко і шукав компромісу. Сьогодні подібна ситуація сталася з нею. Але тепер президентські вибори на 365 днів ближче. Тобто зміни до Конституції дедалі більше потрібні БЮТ, а дедалі менше – Партії Реґіонів.

І навіть якщо дві мега-фракції проголосують перше читання, у В. Януковича завжди залишається спокуса „кинути" Ю. Тимошенко перед схваленням в 300 голосів.

Почавши гру з Партією Реґіонів, у нинішньої прем'єр-міністра не буде шляху назад. Її західньоукраїнський виборець не пробачить цього союзу. І тим суттєвішим буде удар для Ю. Тимошенко, якщо вона не доведе політреформу до кінця – і їй у розпал президентської кампанії доведеться виправдовуватися за самовбивчий крок.

А головне, що розуміє Ю. Тимошенко: якби вона була на місці В. Януковича – то без коливань зробила б так.

СПОРТ

7 серпня – Українські спортові ігри молоді

27-мі Українські спортові ігри молоді відбудуться 7 серпня на спортових базах оселі Спілки Української Молоді в Еленвілі, Ню-Йорк. Реченець 7 серпня був узгіднений на нараді, скликаній заступником голови Української спортової централі Америки і Канади (УСЦАК) Іринеєм Ісаєвим. В нараді взяли участь Роман Колінський – управитель оселі СУМ, Петро Колінський – новий діловий референт Головної управи Спілки Української Молоді Америки, Омелян Твардовський – голова Українського спортово-виховного товариства „Чорноморська Січ", Олесь Напора – фінансовий секретар УСЦАК.

Спортовий табір СУМ і Спортова школа „Чорноморської Січі" протягом останніх 26 років були основними і найчисленнішими учасниками ігор, в яких в окремих роках брало участь 200-300 спортовців. Учасники нарад висловили сподівання, що в майбутньому настане координація спортових вишколів юнацтва, і тоді можна буде знову повернутися до традиційних дат ігор.

Згідно з рішенням наради, до цьогорічної програми ігор включені традиційні ділянки спорту: копаний м'яч, відбиванка, плавання, теніс і легла атлетика. Ігри проведуть ланкові УСЦАК, при співпраці інструкторів спортового табору СУМ і Спортової школи „Чорноморської Січі": з копаного м'яча – Євген Чижович, з відбиванки – Мирон Биц, з плавання – Марійка Бокало, з тенісу – д-р Зенон Матківський і Зеня Олесницька, з легкої атлетики – І. Ісаїв і Олег Колодій.

Після змагань фіналістам в усіх ділянках спорту будуть вручені золоті і срібні медалі УСЦАК.

Омелян Твардовський

Важлива перемога „Чорноморської Січі"

„Чорноморська Січ" – „Юніон Космос" СК – 1:0

ЮНІОН, Н. Дж. – 9 квітня на площі Керсі відбулися змагання дружин копаного м'яча „Юніон Космос" і „Чорноморської Січі" – потенційних кандидатів на чемпіонів півпрофесійної Центральної дивізії „Ґарден Стейт Сакер Ліґи" Ню-Джерзі. Перемогу (1:0) здобула дружина „Ч. Січі", сучасний провідник дивізії, що після цієї зустрічі має на рахунку 25 точок.

Єдиного ґоля здобув провідний снайпер дружини Данило Левицький, який, цим разом головою, забив м'яч в сітку воріт „Космосу" на 39-ій хвилині гри. В другій половині напади обидвох дружин створили ряд критичних ситуацій, примушуючи оборонців і воротарів до одчайдушних акцій.

Склад „Чорноморської Січі": Алекс Мак Доналд, Марко Витвицький, Андрій Панас, Марко Гординський, Степан Колодій, Андрій Кудрик, Петро Касіяненко, Дмитро Терещук, Роман Табачок, Антін Данес, Д. Левицький, Лаврент Делявак, Тарас Оконел. Тренери – А. Панас і Гриць Сергіїв, провідник дружини – Микола Гординський, якого недавно Провід „Ґарден Стейт Ліґи" відзначив званням „Менеджер 2008 року в Центральній дивізії".

Успіхи українців у відбиванці

ПАРСИПАНІ Ню-Джерзі. – Протягом лютого і березня дружина юнаків (18 років і молодші) виступала у відбиванковій лізі середніх шкіл Північного Ню-Джерзі, де здобула ряд перемог.

Досвід виступів молодих молодих „січовиків" їм добре прислужився на традиційному, п'ятому річному відбиванковому турнірі, що його влаштував Спортовий клюб СУМ „Крилаті", Йонкерс, в спортових залах „Сейкред Гарт Гай Скул" Йонкерсу, Ню-Йорк.

Осяги дружин „Ч. Січі" на турнірі в Йонкерсі, Ню-Йорк: юнаки 18-річні і молодші посіли в своїй групі перше місце; молодші юнаки (6-8 кляса) посіли перше і друге місця; юначки, молодші 18 років, здобули третє місце; молодші чоловіки – друге місце; дружина ветеранів – третє місце.

Після турніру в приміщенні оседку СУМ в Йонкерсі відбулася вечірка для учасників турніру і вручення дружинам-переможцям турнірових трофеїв.

Омелян Твардовський

Боксери світу зустрілися в Черкасах

Міжконтинентальний чемпіон світу з боксу в середній вазі Автандил Хурцидзе в черкаському Палаці спорту „Будівельник". Фото: Олександер Вівчарик

ЧЕРКАСИ. – Уже вдруге у Палаці спорту „Будівельник" відбулися бої найвищого рівня. 25 жовтня 2008 року в турнірі „Golden Boxing" міжконтинентальний чемпіон за версією „IBF" у першій напівсередній вазі харків'янин Сергій Федченко захистив свій титул у бою з арґентинським боксером Хуаном Альберто Годоєм.

28 березня міжконтинентальний чемпіон у середній вазі за версією „WBA" Автандил Хурцидзе захищав свій пояс у бою з відомим боксером з Угорщини, колишнім чемпіоном світу за версією „IBO" Атілою Ковачем.

Поєдинок тривав усі 12 равндів. За рішенням суддів, переміг А. Хурцидзе. Цей дуже сильний фізично, видовищний, атакуючий боксер підтвердив свою репутацію швидкого, наступального бійця. Навіть на ринґ він виходить під запальну лезгинку. Не дивно, що торік в Одесі він отримав прізвисько „Торнадо". Так його назвали після перемоги над арґентинцем Хав'єрою Мамані у бою за титул міжконтинентального чемпіона.

Задоволений боєм був і А. Ковач. Він визнав, що А. Хурцидзе – сильний боєць, хоча був переконаний у своїй фактичній перемозі.

Крім цього головного бою, глядачі побачили ще чимало цікавих поєдинків, які організувала для любителів професійного боксу компанія уславлених братів Володимира і Віталія Кличків „K2 East Promotions".

Олександер Вівчарик

До п’ятої річниці смерти Джеймса Мейса

Могила Джеймса Мейса на Байковому кладовищі в Києві.

Видатний дослідник Голодомору 1932-1933 років в Україні народився 18 лютого 1952 року в штаті Оклагома і помер 3 травня 2004 року в Києві, у віці 53 роки. Саме завдяки його дослідженням світ дізнався про трагедію Голодомору, ретельно замовчувану владою СРСР. У 1973 році Дж. Мейс закінчив Університет штату Оклагома, пізніше отримав ступінь доктора історичних наук в Університеті Мишиґену (тема дисертації – „Національний комунізм у Радянській Україні 1919-1933 років“).

Ще у 1982 році на міжнародній конференції про Голокост і геноцид він заявив: „Щоб централізувати повну владу в руках Сталіна, потрібно було вигубити українське селянство, українську інтеліґенцію, українську мову, українську історію у розумінні народу, знищити Україну як таку. Розрахунок дуже простий і вкрай примітивний: немає народу, отже немає окремої країни, а в результаті – немає взагалі проблем“.

У 1986-1987 роках Дж. Мейс був виконавчим директором комісії, створеної Конґресом США, яка дала оцінку Голодоморові. Він дослідив архівні документи, зібрав свідчення людей, які в різні часи виїхали з України до Канади і США, опитав багатьох свідків, яким пізніше вдалося вислизнути з СРСР. Уже у 1990-их роках, за незалежної України, він подарував 200 годин авдіозаписів безцінних свідчень Парляментській бібліотеці у Києві.

Дж. Мейс з обуренням згадував позицію декого з західніх славістів, знавців радянського тоталітаризму, які відмовлялися визнати, по-перше, жахливу чисельність жертв цього комуністичного експерименту, а по-друге, відповідальність за свою злочинну сліпоту — бо саме 1933 року офіційний Вашінґтон визнав СРСР і встановив з ним дипломатичні зносини.

В 1993 році Дж. Мейс переїхав з США до Києва, викладав на катедрі політології у Києво-Могилянській академії.

26 листопада 2005 року Президент України Віктор Ющенко нагородив Дж. Мейса орденом князя Ярослава Мудрого II ступеня (посмертно), а 2 грудня 2005 року підписав розпорядження про вшанування пам’яті Дж. Мейса.

Так сталося, що історію Голодомору найглибше досліджував індоамериканець з племени черокі, чиї предки теж померли від голоду. Дж. Мейс пройшов шлях від прибиральника до гарвардського професора. В Америці він приготував тритомник „Усної історії” – свідчень жертв Голодомору (1,800 стор.). Дж. Мейс не дожив пів року до Помаранчевої революції.

Вдова померлого Наталя Дзюбенко-Мейс каже, що Дж. Мейс дуже чекав приходу до влади В. Ющенка, з яким був знайомий особисто (дружина Президента Катерина Ющенко свого часу була студенткою професора), і дуже сподівався, що з його приходом до влади страшна правда про винищення українців стане відома суспільству. Сталося так, як хотів Дж. Мейс.

Н. Дзюбенко-Мейс редаґувала книгу-меморіял про Голодомор, яку в Україні видали Володимир Маняк та Людмила Коваленко (до речі, 14 осіб з родини Н. Дзюбенко-Мейс загинули від голоду 1933 року).

Л. Хм.

Роман Лубківський

Свічка для Джеймса Мейса

...Господи Боже, прости мені,
Що стою на колінах перед Мейсом,
Як учора – перед Тобою.
Українці з поля зору Твого
Випадали було віками,
А у нього – ані на мить!
Гекатомби наших невинних душ
Убієнних, у Тебе звично
Входили, мабуть, в спільний реєстр,
А Джимові – кожна в оці стояла,
Кожну знав, по кожній ридав.
...Індіянським своїм соколиним зором
Обіймав міріяди живих життів,
Вислуховував зойки, стогони, крики,
Ледве чутні зітхання, тремтіння віч,
Котрі тільки він умів затуляти.
Україну обходив – села й міста,
Не забувши, не обминувши нікого,
Ні старих, ні малих, жінок та дітей,
І цілих родин, калік та самотніх.
Ти для кожного мав у руці колосок,
О професоре Мейсе, о добрий Джіммі!
А для тих, що дочікувалися тебе
В материнському лоні, та не діждались,
Не побачили світу, зійшли дочасно
Нерожденні, у сонм святих янголят,
Мав зернята, і всі роздав – до одного...
Інше з хлопчиком вийшло, котрий лежав
На пшеничному полі з відкритим зором,
Бо його затопили густі хліба,
Опустили в чорнозем, у праглибини –
І зійшло його серденько по літах
Чорноволовим колосом
при автостраді.
Українська печаль, українська журба
За тобою ходитимуть дуже довго,
Щоб сказати спасибі душі твоїй,
Поклонитися пам’яті твого серця.
Подивися з небес,
Планетарних висот:
Ти побачиш хлібину, – то Україна.
Хай запахне медами тобі вона
І зажевріє вугликами шкорини.
То мільйони свічок у вікнах стоять...
Я одну засвітив, непідкупний Джіме,
Щоб не заздрив ніколи тобі Господь
І з тобою за мій народ помолився.

Ню-Йорк–Київ

Вірш Романа Лубківського надіслала до редакції „Свободи“ Марія Ремінецька з Ворену, Мишиґен.

У вічну память Люби Возняк-Лемик

24 грудня 2008 року в Івано-Франківську відійшла у вічність Люба Возняк-Лемик, дружина леґендарного героя-бойовика Організації Українських Націоналістів Миколи Лемика, який восени 1933 року в приміщенні дипломатичного представництва СРСР у Львові вбив вищого радянського урядовця на знак протесту проти Голодомору-геноциду українського народу в 1932-1933 роках. Опісля він добровільно здався польській поліції і був засуджений військовим судом до смертної кари. Через молодий вік (неповних 18 років життя) вирок був замінений на пожиттєве ув’язнення. З вибухом Другої світової війни були звільнені в’язні, між ними й М. Лемик.

4 серпня 1940 року в Кракові М. Лемик одружився з Любою Возняк, яка була рідною сестрою Марії Бандери, дружини Василя Бандери, брата провідника ОУН.

30 червня 1941 року виникла ідея створення похідних груп ОУН на території східньої України, і М. Лемик очолив середню групу. У Миргороді біля Полтави він був затриманий гітлерівцями і розстріляний.

Л. Возняк-Лемик також поїхала в східню Україну, але свого чоловіка вже не застала між живими. З постанням Української Повстанської Армії вона працювала в Карпатах, на радіостанції „Вільна Україна”, але в 1947 році була заарештована і засуджена на 25 років. Коли прийшла хрущовська відлига, вона була звільнена, але не дістала дозволу повернутися в Україну. Тільки в 1967 році їй вдалося оселитися в Івано-Франківську з племінницею Даркою Бандерою, дружиною художника Опанаса Заливахи. Працювала прибиральницею на залізничній станції.

Л. Возняк була моєю товаришкою у Другій державній учительській семінарії у Львові. Кожного року в березні у цій школі відбувалося вшанування пам’яті Юзефа Пілсудського. В 1933 році вчителька почала виголошувати реферат про Ю. Пілсудського. Ми з Марійкою Крохмалюк стали коло печі, а Л. Возняк – за нами. Нараз пролунав вибух сльозоточивої бомби, і сморід розійшовся у залі. Нам звеліли йти додому. На другий день нас викликали до директора школи, який звелів не ходити до школи, доки наші батьки не прийдуть до нього. Мої товаришки вже були членками ОУН, а я – симпатиком. Мій батько мене насварив, але пішов до директора, і мене залишили в школі.

Св. п. Люба Возняк-Лемик

Від того часу я не зустрічалася з Л. Возняк-Лемик, бо виїхала на еміґрацію, а вона залишилися в Україні. В 1990 році я вперше поїхала в Україну. Л. Возняк-Лемик, М. Крохмалюк і я зустрілися на головному двірці у Львові. Через короткий час М. Крохмалюк померла, знесилена довгими роках заслання, а з Л. Возняк-Лемик я декілька разів зустрічалася в Івано-Франківську.

Відійшли у вічність дві патріотки-героїні.

Нехай їм буде вічна пам’ять!

Марія Сафіян-Лозинська,
Ню-Йорк

Померла оперна зірка Євгенія Мірошниченко

КИЇВ. – 27 квітня в Києві померла Герой України, Народна артистка СРСР, оперна співачка Євгенія Мірошниченко. Їй було 77 років. Є. Мірошниченко народилася 12 червня 1931 року в селі Радянське Харківської области. У 1957 році закінчила Київську консерваторію, а в 1961 році стажувалася в театрі „Ля Скала“ в Міляні (Італія). У 1957-1990 роках – солістка Київського театру опери та балету. З 1980 року почала працювати викладачем Київської консерваторії (нині – Національна Музична академія України), в 1990 році стала професором.

У 2002 році артистка заснувала Міжнародний Благодійний фонд свого імені.

Президент України Віктор Ющенко і Прем’єр-міністер Юлія Тимошенко висловили співчуття у зв’язку зі смертю співачки.

„Пішла з життя видатна оперна співачка, талановитий педагог і справжня патріотка. Це важка і непоправна втрата для рідних і друзів, колег і учнів, для всієї української та світової культури“, – говориться в телеграмі Президента. Він підкреслив, що „світла пам'ять про геніяльну співачку і прекрасну людину, назавжди залишиться в наших серцях“.

Прем’єр-міністер Ю. Тимошенко зазначила, що Є. Мірошниченко залишиться в серці кожного, хто хоча б раз чув її божественний спів“. Кабінет міністрів України взяв на себе організацію похорону видатної оперної співачки. (*„Кореспондент“*).

**З почуттям великої скорботи ділимося сумною вісткою,
що 24 квітня 2009 року на 84-му році життя
упокоївся в Бозі відомий український лікар-хірург,
член Українського Лікарського Товариства Північної Америки,
дослідник історії, автор „Нарису історії вселенських соборів”
та 10-ти томової, покищо не виданої праці
„Український Підручник Хірургії”**

СВ. П.

д-р ЯРОСЛАВ КОСТЯНТИНОВИЧ ТУРКАЛО

нар. 21 червня 1924 р. в м. Києві

Похоронні відправи відбулися в понеділок, 27 квітня 2009 р. в Українській Православній Церкві св. Тройці в Бріджпорті, Конн., а тлінні останки Небіжчика спочили наступного дня на православному цвинтарі Св. Андрія Первозваного в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

В глибокому смутку:

дружина	– ЛАДА
син	– МАРКО з дружиною КАРОЛИН
донька	– ТАСЯ
внучки	– ЖЕНЯ і НАТАЛІЯ

Хай буде вічна Йому пам'ять!

Замість квітів, просимо поцікавитись 40 -річною працею Покійного „Український Підручник Хірургії” та, по змозі зложити пожертву для видання цієї праці, яку продовжуватиме родина.

**Адреса вебсторінки:
www.turkalo.org**

**Ділимося сумною звісткою,
що 19 квітня 2009 р. відійшла у вічність
на 97 році життя**

СВ. П.

МАРІЯ АННА ДУРБАК
з БІЛОСТОЦЬКИХ

Мами улюблений віршик:

**Як я знаю, так бажаю:
Гарно жити, всіх любити
І все мати, що давати.**

ПОХОРОН відбудеться 16 травня 2009 р. о десятій годині ранку, в Українській Католицькій Церкві Богоявління Господнього, за адресою 434 90th Ave. N St. Petersburg, FL 33702.

В глибокому смутку:

син	ДМИТРО з дружиною ДЖЕЙН (ddurbak@gmail.com)
внуки	АЛЕКСАНДЕР
	АМАНДА з чоловіком ДЖАСТИНОМ

Вічна Її пам’ять!

**У СОРОКОВИЙ ДЕНЬ СМЕРТИ
нашого найдорожчого і незабутнього
МУЖА, БАТЬКА, ДІДУСЯ і ЗЯТЯ**

СВ. П.

ОЛЕКСИ МИРОНА БІЛАНЮКА

будуть відправлені ЗАУПОКІЙНІ БОГОСЛУЖЕННЯ

в суботу, 9-го травня 2009 р. о год. 5 по полудні

**• в церкві св. арх. Михаїла в Дженкінтавні, Пенсильванія
а також в церквах у Києві і у Львові.**

Родина

Ділимося сумною вісткою ,
що в неділю, 12 квітня 2009 р.
відійшов у Божу вічність
на 82 році життя, наш
найдорожчий
МУЖ, БАТЬКО і ДІДУСЬ

СВ. П.

МИХАЙЛО КЛИМОЧКО

нар. 21 листопада 1927 р. в Іскані, Україна.

Михайло був членом УНС Т-ва „Запорозька Січ" у Рочестері, Н. Й., членом Т-ва вояків УПА, а також парафіянином Української католицької церкви св. Йосафата у Рочестері, Н. Й.

У глибокому смутку залишилися:

дружина – ПАВЛИНА з дому СЛОВІКОВСЬКА
діти – ЛЕСЯ з мужем РИЧАРДОМ ДЖЕНЬКО
– ІРЦЯ з мужем ДАВИДОМ ІТОН
– БОГДАН з дружиною КАРМЕН
– ЗОРІЯННА
внуки – АНДРІЙ і МИХАЙЛО ДЖЕНЬКО
– БОГДАН, ДЖАСТИН і АЛЕКСАНДЕР КЛИМОЧКО
брати – ІВАН з дружиною ЗЕНЕЮ і родиною в Україні
– ОСИП з дружиною АННОЮ і родиною в Україні
шваґерки – СТЕФАНІЯ з мужем ФРАНКОМ ВОВКОВИЧЕМ і родиною
– АННА БІЛОУС з родиною
шваґри – МИХАЙЛО СКАЙ з дружиною АНОЮ і родиною
– ІВАН СЛОВІКОВСЬКИЙ

та ближча і дальша родина в Америції, Україні і Польщі.

Вічна Йому пам'ять!

Зі смутком повідомляємо
родину, друзів і знайомих, що
з волі Всевишнього по довгій і
тяжкій недузі, 3 квітня 2009 р.
відійшов у вічність наш
найдорожчий
ЧОЛОВІК, БАТЬКО, ДЗЯДЗЬО,
БРАТ і ВУЙКО

СВ. П.

НЕСТОР ПИЛИПЕЦЬ

Нар. 7 січня 1937 р. в карпатському селі Білі Ослави, Івано-Франківської обл. Син пок. о. крилошанина Володимира та Ірени, з Гордійчуків, Пилипець.

В глибокому смутку залишилися :

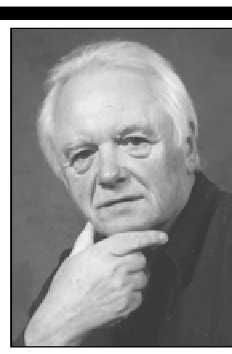
дружина – ЛЮБА з донями АНЕЮ МАРТОЮ і внучкою КИРСТИН
сини – АДРІАН з дружиною ДЕБРОЮ та дітьми АЛЕКСОМ і ВІКТОРІЄЮ
– ЛЕВКО з дружиною НАДЕЮ та синами РОМАНОМ і ХРИСТИЯНОМ
дочка – ЛАРИСА з чоловіком АНДРІЄМ МЕЛЬНИКОМ та дітьми ДАНИЛОМ і СОФІЄЮ
сестра – СОНЯ КРУЛЬ з чоловіком ПЕТРОМ
сестрінок – ВОЛОДЯ КРУЛЬ з дружиною ЛАРИСОЮ та дітьми АДРІЯНОЮ, ОЛЕСЕМ і МАКСИМОМ
сестрінки – МАРІЧКА ВОЙЧИК з чоловіком ВІЛІЯМ та донями ОКСАНОЮ і АНДРЕЄЮ
– КСЕНЯ ГАВКІНС з чоловіком ДЖЕРІ
братова – ПАТРИЦІЯ (дружина пок. Мирона)
братанок – ІВАН
братанка – ІРЕНА з чоловіком РОН і синами ТІМОТІ та АНДРЮ
та ближча і дальша родина в Америці й Україні.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в церкві Успення Пресвятої Богородиці у Фініксі, Арізона.

Замість квітів родина просить складати датки на церкву Успення Пресвятої Богородиці у Фініксі, Арізона або на Благодійний фонд Карітас в Україні за адресою: Dormition of the Mother of God, 3720 West Maryland Ave. Phoenix, AZ 85019 (просимо зазначити на яку ціль пожертва).

Вічна Йому пам'ять!

Тереновий Провід Організації
Українських Націоналістів
з під стягу Степана Бандери
повідомляє, що 18 березня 2009 р.
відійшов у вічність

СВ. П.

Друг ВАСИЛЬ ЛУЧКІВ

довголітній відданий член ОУН.

Все своє життя Він присвятив суспільно-громадській праці, виконуючи провідні завдання в таких організаціях як Організації Оборони Чотирьох Свобід України, Фундації УВУ, Українському Народному Союзі, Українсько-Американських Ветеранах та інших.

Складаємо найщиріші співчуття дружині МАРІЇ, СИНАМ та всій РОДИНІ.

Вічна Тобі пам'ять!

Тереновий Провід ОУН в Америці

Ділимося сумною вісткою, що у Scottsdale, Arizona,
дня 3 квітня 2009 року, на 72 році життя,
відійшов на Вічну Ватру

СВ. П.

пл. сен. праці

НЕСТОР ПИЛИПЕЦЬ

Лісовий Чорт „Філіпцьо".
Народився 7 січня 1937 р. в селі Білі Ослави, Івано-Франківщина.

Член Куреня „Лісових Чортів" від 1975 р. Число Реєстру 380.
Похований на цвинтарі Holy Redeemer Cemetery, Phoenix, Arizona.

Висловлюємо наші глибокі співчуття дружині ЛЮБІ та дітям.

Пам'ять про нього буде завжди з усіма нами, а в
Лісовій Премудрості, в Таїнствах Творця усього
видимого і невидимого – він вічний.

ІІІ-ій Курінь УСП і УПС „Лісові Чорти"

БРАТСТВО КОЛИШНІХ ВОЯКІВ
1-ої УКРАЇНСЬКОЇ ДИВІЗІЇ
УКРАЇНСЬКОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ АРМІЇ
Станиця в Детройті, США

Ділимося сумною вісткою з членством і
українською громадою про те, що 28 березня 2009 р.
відійшов у вічність довголітній член Управи станиці

СВ. П.

РОМАН ДУДА

Горем опечаленій родині покійного РОМАНА складаємо наше щире співчуття.

Управа станиці

РЕКЛЯМА • ОГОЛОШЕННЯ • ПОВІДОМЛЕННЯ • *Марійка Оціславська • 973-292-9800 #3040 • adukr@optonline.net*

• ПРАЦЯ •

• РОЗШУКИ •

Жінку, яка розшукувала **Винницьку Марію Романівну** у Львові, просимо сконтактуватися з **НАДІЄЮ БАБИНЕЦЬ** по тел. в Україні: **38-032-292-8629** або в Америці: **410-433-8238** – Дарія Кострубяк.